ҺУНГУУЛИИН-УРДА ТЭЭХИ СУГЛААНУУД ЭХИЛБЭ

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Совэдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 2 (4894) ЧЕТВЕРГ ЯНВАРИИН 3 1946 он

Сэн 20 мүнгэн

Үсэгэдэр Улан-Удын томо томо предприятинуудай—Гүрэнэй заводой, паровозо-бүтээлгын заводой, түмэрзамай узелай, махanай комбинадай ба бусад коллективүүдэй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай һунгуулиин урда тээхи хамтын суглаанууд болобо.

Эдэ суглаанууд айхабтар өхэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэрбэ.

ТҮРҮҮШЫН КАНДИДАДУУД

Манай ушам өхэ Эхэ оронойн түрүү ажаүйлэдбэриин предприятинуудай, совхоз, колхоз болон МТС-үүдэй коллективүүдээр үргэн олонто ажалшадай эдибхитэй хабаадалгатайгаар һунгуулиин урда тээхи суглаанууд үнгэргэгдэжэ, Союзай Совэдтэ болон Национальностьнуудай Совэдтэ кандидадуудые дэбжүүлхэ тон харюусалгатай ба хүндэтэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ эхилбэ.

Үсэгэлдэр республикын түрүү ажаүйлэдбэриин предприятинуудай коллективүүдээр энэ асуудал зүбшэн хэлсэһэн суглаанууд болобо. Нүхэр Прокопьев директортэй гүрэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад СССР-эй Верховно Совэдтэ кандидадуудые дэбжүүлхээр зарлагдаһан һунгуулиин урда тээхи суглаанда ерэжэ, Верховно органой депутадта эгээн түрүүлжэ, советскэ арад зоноие илалтаһаа илалтада хүтэлбэрилдэг, манай агуу вождь, Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинай кандидатурые ехэхэн хүхюун омогтойгоор дэбжүүлбэ.

Тэрэшэлэн паровозо-бүтээлгын заводой, түмэрзамай узелай коллективүүдэй хэдэн зуун-мянган партиина ба партиина бэшэ ажалшадай эдибхитэй хабаадалгатайгаар һунгуулиин урда тээхи суглаанууд боложо, тэрээн дээрэ бэһэл иимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Эдэ суглаанууд дээрэ үгэ хэлэһэн ораторнууд—алдар суута стахановецууд болбол эгээн түрүүлжэ агуу Сталинай, тэрэнэй ойрын соратнигууд нүхэд Молотовой, Маленковой, Кагановичын нэрэ обогуудые омогорхон байжа нэрлэн СССР-эй Верховно Совэдэй депутадай кандидадуудта дэбжүүлхээр дурадхалнуудые оруулхадань, суглаанда хабаадалсагшад бүгэдөөрөө нэгэ хүн шэнги хүл дээрээ зогсожо, үни удаан саг соо үргэлжэлһэн нэрьемэ альга ташалгаар, «Ура» хашхаралдан энэ дурадхалнуудые һайшаан угтаһан байна.

Эгсэ дүрбэн жэл соо үргэлжэлһэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу дайнһаа советскэ арад болбол нүхэр Сталинай сэсэмэргэн хүтэлбэреэр Эхэ оронойнгоо сэрэгэй ба экономическэ хүсэ шадалые үшөө хүсэтэй болгожо гараһнаа ехээр омогорхожо, большевистскэ партиин ба советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдые нүхэр Сталин түрүүтэйгээр Верховно органой депутадуудта дэбжүүлхэдэ угаа ехээр баясана.

Арадуудай агуу вождь нүхэр Сталин тухай, тэрэнэй ойрын соратник, большевистскэ партиин үнэн хүбүүн нүхэр Молотов тухай, Бүхэсоюзна староста, хуушанай петерскэ хүдэлмэришэн, үхы орон доторoo иналан дурлагдадаг нүхэр Калинин тухай, агуу Сталинай ойрын соратник советскэ арадай үнэн сэхэ хүбүүн нүхэр Каганович тухай һунгуулиин урда тээхи суглаанууд дээрэ хабаадалсаһан манай суута стахановецууд—хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, советскэ интеллигентнүүд өөд хоорондоо иналан дуржажа хөөрэлдэнэ.

«СССР-эй Верховно Совэдтэ һунгалтануудые хэхэ тухай дүрэмэй» ёһоор хадаа хүдэлмэришэд, албахаагшад колхозно тариашад—советскэ оронойн бүхы гражданин үнэр Союзай Совэдтэ ба Национальностьнуудай Совэдтэ һунгагдаха депутадуудай кандидадуудые дэбжүүлхэ эрхэтэй байна. Гүрэнэй заводой, паровозо-бүтээлгын заводой, түмэрзамай узелай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад болбол өөһэдынгөө суглаанууд дээрэ мүн тэрэшэлэн ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол обкомой нэгэдэхи секретарь, большевистскэ партиин үнэн хүбүүн Александр Васильевич Кудрявцевай кандидатурые Союзай Совэдтэ һунгагдаха депутадай кандидатурада табиха гэжэ нэгэн дуугаар шиидхэбэри баталба.

Республикын бусад ажаүйлэдбэриин предприятинуудаар, колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй коллективүүдээр бүхы партиина ба партиина бэшэ хүнүүдэй хамтын суглаан үнгэргэгдэжэ, эрхимэй эрхим, Ленин—Сталинай хэрэгтэ үнэнхөөрөө үнэн сэхэ байжа, гартаа буу барижа Эхэ оронойнгоо алдар солo, бэеэ даанхаа байхын түлөө ами бэеэ хайрлангүй улаан шуһаяа адхажа байжа, немецко-фашистска эзэмдэгшэдтэй ба японско империалистнуудтай тэмсэлдэжэ, агуу түүхэтэ илалтануудые туйлалсаһан, мүн тылдэ шэн зоригто ажал хэжэ, Улаан Армиянда хэрэгтэй юумэнүүдые таһалгаряагүй хангаһан суута хүбүүд басагадаа Союзай Совэдтэ ба Национальностьнуудай Совэдтэ дэбжүүлхээр суглаанууд хаа-хаанагүй хэгдэжэ байна.

Иимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ суглаануудта хабаадалсаха гээшэ тон хүндэтэй хэрэг мүн. Тиимэһээ нютагуудтахи партиина, советскэ, профсоюзна болон комсомольско эхин организацинууд, тэрэшэлэн манай түг түмэн агитаторнууд ба пропагандистнууд болбол кандидадуудые дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсэхэ ажалшадай суглаануудые эмхитэй гуримтайгаар, бүхы ажалшадай эдибхитэй хабаадалгатайгаар үнгэргэхэ тушаа гол анхаралаа табиха байһандань ямаршье ажаг һэжэг байхагүй. Түбхын түрүүндэ, суглаанай болохо гэр байрануудые гоё һайханаар шэмэхэ, суглаан болохо тухай зар тараахa, һунгагшадые суглаанда олоор хабаадуулха тушаа эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр хэхэ угаа шухала болоно.

Областной партиина организацие хүтэлбэрилэгшэ болторoo Ленин—Сталинай партиаар хүмүүжүүлэгдэн дэбжүүлэгдэһэн нүхэр А. В. Кудрявцевай кандидатурые һунгуулиин урда тээхи суглаануудта хабаадалсаһан бүхы ажалшад нэгэн дуугаар һайшаана.

Һунгуули хэхэ үдэр хүртэр һараһаа үлүүтэй саг үлөө. Энэ туршада хэхэ юумэмнай айхабтар ехэ гээшэ. Ажалшан арадые Сталинскэ Конституциитай ба һунгуулиин Дүрэмтэй танилсуулха хүдэлмэриие үшөө шангадхаха хэрэгтэй. Һунгагшадай список зохёохо хэрэгтэнь ажалшадай депутадуудай нютагуудтахи Совэдүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ агитаторнууд эдэбхитэй туһаламжа үзүүлжэ. Энэ шухала хүдэлмэриие эхиншье алдуу эндүү гаргангүйгөөр, саг болзор соонь хэхэ гээшэ бүхы советскэ органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй арюун үүргэ мүн.

Түрүү заводууд ба фабрикануудай коллективэдхитэй эрэшэжэ, бидэнэр кандидадуудые дэбжүүлээд, большевистскэ партиар хүмүүжүүлэгдэһэн эрхим хүбүүд басагадаа ССР Союзай Верховно Совэдтэ һунгахаб гэжэ лабтай.

Партиина ба партиина бэшэ хүнүүдэй хамтадаа дэбжүүлһэн манай түрүүшын кандидадууд агуу ехэ Сталин түрүүтэйгээр мандаха болтогой!

Г-н ЦЗЯН ЦЗИН-ГО МОСКВАДА ЕРЭБЭ

Декабриин 30-да Генералиссимус Чан Кай-ши гэгшын нюурай түлөөлэгшэ г-н Цзян Цзин-го Москвада ерээ.

Аэродром дээрэ г-н Цзян Цзин-гое СССР-эй НКИД-эй коллегиин член М. А. Силин, СССР-эй НКИД-эй Дальневосточно таһагые даагша Г. И. Тункин, СССР-эй НКИД-эй протокольно таһагые даагшын орлогшо К. А. Кочетков болон Москвада байгаа Хитадай посольствын членүүд элшэн сайд г-н Фу Бин-чан түрүүтэйгээр угтаба.

И. В. СТАЛИН г-н ЦЗЯН ЦЗИН-ГО ГЭГШЭТЭЙ УУЛЗАБА

Декабриин 30-да СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совэдэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус И. В. Сталин Генералиссимус Чан Кай-шин гэгшын нюурай түлөөлэгшэ г-н Цзян Цзин-готой уулзаба.

Хөөрэлдөөн дээрэ СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов ба Хитадай Элшэн сайд г-н Фу Бин-чан байлсабад.

СССР-эй СОВНАРКОМДО

Арад зонһоо абтадаг сэрэгэй налог СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совэдэй тогтоолоор 1945 оной январиин 1-һээ хаа-хаанагүй болюулагдаба.

Улан-Удын городской һунгуулиин округ

Гүрэнэй заводой, түмэрзамай узелай, паровозо-бүтээлгын заводой ба бусад коллективүүдэй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай һунгуулиин урда тээхи хамтын суглаан

Иосиф Виссарионович Сталиниие

Союзай Совэдэй депутадай кандидадта нэгэн һаналаар дэбжүүлбэ

ГҮРЭНЭЙ ЗАВОДОЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ СУГЛААН ДЭЭРЭ

Үдэшын боро хараан болобо. Үдэрэй халаанай хүдэлмэриин дүүрэһэн, һүниин халаанай хүдэлмэриин эхилһэн тухай дохёон дуулдаба. Заводой бүхы цехүүдһээ нэгэ-нэгээрээ, бүлэг-бүлэгөөрөө хүдэлмэришэд һубарин гарана.

Арадуудай агуу вождь нүхэр Сталин болон Тэрэнэй ойрын соратнигуудай портредүүдээр, лозунгнуудаар, плакадуудаар гоёожо шэмэгдэһэн заводой эгээн ушам ехэ цехын зал соо урдажа байһан улаан шэнги хүн зон сугларжал, сугларжал байна. Энэ суута стахановецууд, инженернүүд, технигүүд, албахаагшад, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, буурал сагаан толгойтой болоһон, үни удаан сагта энэ заводто хүдэлмэрилһэн хүнүүд, мүнөө жэлдэ хуулиин наһа хүрэжэ, Сталинскэ Конституциин үндэһөөр һунгалта хэхэ хүндэтэ эрхээр бэелүүлхэ болоһон залуухан хүбүүд ба басагадшье олон.

Эдэнэрэй олонхидойнь үбсүүн дээрэ Советскэ Союзай дээдэ шагнал—орденууд ба медальнууд ялаарна. Олон үхибүүдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө, Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу дайнай жэлнүүдтэ эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр, шэн зоригтойгоор ажалһанайнгаа түлөө алтан мүнгэн орден ба медальнуудта хүртэһэн патриоткануудшье бии. Хүн бүхэн сэгтэй хүхюун шарайтай.

—Нүхэдүүд! ССР Союзай Верховно Совэдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхээр зарлагдаһан заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай хамтын суглаае нээһэн дээрэ тоолоноб,—гэжэ завкомой түрүүлэгшэ нүхэр И. Е. Свиридкин соностхобо. Тэндэ байгшад нэгэн хүн шэнги абяа аниргүй боложо, өөһэдынгөө хамаг бүхы анхаралые тус цех соо гоё һайханаар шэмэгдэһэн нүхэр Сталинай портрет тээшэ шэглүүлнэ.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Парторг нүхэр И. П. Сергеев болбол һунгуулиин Дүримэй ёһоор, коллектив ба организаци бүхэнэй кандидатурые дэбжүүлхэ эрхэ тухай хэдыхэн үгөөр ойлгуулба.

Суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ асуудал—нэгэ: Союзай Совэдтэ һунгалта хэхэ Улан-Удын городской һунгуулиин округто, РСФСР-һээ Национальностьнуудай Совэдтэ һунгалта хэхэ Дальневосточно һунгуулиин округто, мүн Национальностьнуудай Совэдтэ һунгалта хэхэ Улан-Удын паровозо-бүтээлгын һунгуулиин округто һунгагдаха депутадуудай кандидатурануудые дэбжүүлхэ асуудал болоно. Энэ асуудалаар ямаршье элидхэл болоогүй, харин дурадхалнууд оруулагдажа эхилбэ.

Эгээн түрүүлжэ нүхэр Н. И. Минов үгэ арибэ. Энэ нүхэр хадаа тус заводой бии болоһонһоо хойшо эрхим һайн стахановец боложо хүдэлмэрилһэн байгаа. Нүхэр Минов болбол өөрынгөө дулаатама үгэ соо манай арюун нангин Эхэ орон ба большевистскэ парти тухай, агуу илалтанууд, энэ илалтануудые эмхидхэгшэ нүхэр Сталин тухай хэлээд, Союзай Совэдтэ һунгалта хэхэ Улан-Удын городской округто агуу ехэ вождь нүхэр СТАЛИНАЙ кандидатурые дэбжүүлхэ дурадхал оруулба. Тэндэ байгшад нэгэ хүн шэнги хүл дээрээ боложо, үни удаан замхашагүй альга ташалгаар, Ура хашхаралдан энэ дурадхалые үнэн зүрхэнһөөн һайшааба. Советскэ Союзай гимные оркестр наадаба.

Мүн ФЗО-е отличнаар дүүргэжэ, мастер болгогдон дэбжүүлэгдэһэн комсомолец Виктор Николаев энэ дурадхалыень баһал һайшаажа, халуун үгэ хэлэхэдэнь, суглаанда хабаадалсагшад бүгэдөөрөө нэгэн һаналаар «Ура» хашхаралдан баталба.

—Сталин—мүнөөдэрэй Ленин мүн. Сталин—манай түг гээшэ, энэ туг доро бидэнэр илалтануудые туйлаһан байнабди, саашадаа ажахын ба эрдэм соёлой фронтнууд дээрэ илалтануудые туйлахашье байнабди,—гэжэ хөөрэлдэнэ.

Түрүү стахановец нүхэр Г. Я. Потапов гэгшэ баһал халуун үгэ хэлэжэ, энэ дурадхалнуудые һайшааба.

Трибуна дээрэ тус заводой түрүү цехын начальник орден медаль хоёрые үбсүүн дээрээ яларгаһан нүхэр С. В. Андреев гараба. Энэ нүхэр хадаа областной партиина организациин хүтэлбэрилэгшэ, большевистскэ партиин үнэн сэхэ хүбүүн нүхэр Александр Васильевич КУДРЯВЦЕВАЙ кандидатурые дээрэ нэрлэгдэһэн округто депутадай кандидат болгон дэбжүүлхэ дурадхал оруулба.

Тиихэдэнь партиина бэшэ большевик, коллективэйнгээ дунда стахановско ажалаараа суурхаһан нүхэр К. М. Максимов энэ дурадхалые бүхы коллективэйнгээ үмэнэһөө һайшаахадань, суглаанда хабаадалсагшад бүгэдөөрөө һайшаажа, баряад гараа үргэжэ, нэрьемэ альга ташалгаар энэ дурадхалые баталба.

Үбсүүн дээрээ хэдэн орден ба медальнуудые яларуулһан, майор нүхэр Е. Е. Стрижак гэгшэ РСФСР-һээ Национальностьнуудай Совэдтэ һунгалта хэхэ Дальневосточно һунгуулиин округто Иван Степанович ЮМАШЕВАЙ кандидатурые дэбжүүлхэ дурадхал оруулба. Суглаашан нэгэн хүн шэнги хүл дээрээ бодожо, нэрьемэ альга ташалгаар энэ дурадхалые һайшааба. Советскэ Союзай гимные оркестр наадаба.

Национальностьнуудай Совэдтэ һунгалта хэхэ Улан-Удын паровозо-бүтээлгын һунгуулиин округто һунгагдаха депутадай кандидадта ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь, агуу ехэ Сталинай ойрын соратник, большевистскэ партиин ба советскэ правительствын мэдээжэ ажал ябуулагша Георгий Максимилианович МАЛЕНКОВОЙ кандидатурые дэбжүүлхэ тухай дурадхал цехын начальник орденто коммунист О. А. Константинов гэгшэ оруулба. Энэ дурадхалыень хүдэлмэриие эмхидхэхэ таһагай хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Н. И. Щеглова гэгшэ һайшаахадань, суглаашан баряад нэрьемэ альга ташалгаар баталба.

Нүхэр Ф. М. Чекмарёв гэгшэ үгэ абаад, энэ округто депутат болгогдожо һунгагдахаар Сергей Иванович Прокопьевой кандидатурые дэбжүүлбэ. Фронтовой бригадын бригадир, эрхим стахановец М. Е. Дегтяревой энэ дурадхалыень һайшаахадань, суглаан нэгэн һаналаар баталба.

Һүүлээрынь арадуудай агуу вождь нүхэр СТАЛИНДА ба тэрэнэй соратник нүхэр МАЛЕНКОВТО тус округуудта баллотироваалхые гуйһан амаршалгын бэшэг ба энэ асуудалаар тогтоол баталагдан абтаба.

Суглаанда хабаадалсаһан хэдэн мянгаад эрэгтэй эмэгтэй ажалшад нэгэн хүн шэнгеэр гараа үргэжэ, Советскэ Союзай гимные оркестртэй хамта дуулажа, зүбшэн хэлсэһэн асуудалнууд тушаагаа тогтоолнуудые баталба.

Москва, Кремль

Нүхэр СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Паровозо-бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад, ССР Союзай Верховно Совэдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ тушаа хэлсэхээр суглараад, ССР Союзай Верховно Совэдэй депутадта, нүхэр СТАЛИН, Танай кандидатурые ехэхэн омогтойгоор ба хизааргүй баяртайгаар дэбжүүлнэбди.

СССР-эй Верховно Совэдэй депутадай түрүүшын кандидат болгожо Танииие дэбжүүлхэ агуу ехэ нэрэ түрэдэ хүртэһэндөө манай сэдьхэл зүрхэн айхабтараар баярлан омогорхоно. Танай сэсэмэргэн хүтэлбэри доро жаргалтай, сүлөөтэй, баян хангалантай ба бэеэн ажабайдалаа зохёон байгуулхабди гэжэ бидэнэр, нүхэр СТАЛИН, батаар этигэнхэйбди.

Та, хүндэтэ нүхэр Сталин, манай орондо тогтоһон арадуудай агуу ехэ хани барисаае зоригжуулан бадаруулагша мүн байнат.

Немецкэ булимтаргшадтай хэһэн советскэ арадай жабхаланта ехэ тэмсэл, дайсантай байлдахада Танай эрэлхэг хатуу зориг болбол хүн түрэлхитэнэй хэсэрэлгүйе тогтоон саража, агуу ехэ Эхэ ороноймнай нангин эрхэ сүлөөе ба ажа амидаралые аршалба.

Танай алдар нэрэ хэтын хэтэдэ суурхахал!

Урдань хаанта Россиин харанхы мухар сүл захи байһан, мүнөө сэсэглэн һалбаржа байгаа Бурят-Монголой республикын зон гитлеровскэ Германиие ба империалистическэ Япониие дараһан агуу ехэ илалтануудай удэрнүүдые бүхы советскэ арадтай хамта баяртайгаар угтаа.

Танай байгуулһан олонациональна социалистическэ держава—Советскэ Союз агуу ехэ, хүсэн түгэлдэр ба илагдашагүй.

Нүхэр Сталин, Танай хүтэлбэри доро бидэнэр хадаа дайнай ушаруулһан шархые түргэнөөр эдэгээхэ ба манай оронай арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ гэжэ амгалан байгуулгада оробобди.

Арадуудай инаг вождь, Танииие ССР Союзай Верховно Совэдэй депутадта түрүүшын кандидат болгон дэбжүүлнэбди.

Союзай Совэдтэ һунгалта хэхэ Улан-Удын городской һунгуулиин округто баллотироваалха зүбшөөлөө үгыт гэжэ, нүхэр Сталин, Танииие гуйнабди.

СССР-эй арадуудай эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!

Манай хүсэн түгэлдэр социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ—ССР Союзай Верховно Совэдэй депутадта түрүүшын кандидат, түрэл инаг СТАЛИН мандаха болтогой!

Гүрэнэй заводой, түмэрзамай узелай, паровозо-бүтээлгын заводой ба бусад коллективүүдэй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай һунгуулиин урда тээхи хамтын суглаан

Иосиф Виссарионович Сталиние,

Вячеслав Михайлович Молотов, Георгий Максимилианович Маленков, Лазарь Моисеевич Кагановичые, Иван Степанович Юмашев, Александр Васильевич Кудрявцев, Соломон Матвеевич Иванов, Иван Никифорович Кочуровые Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй депутадай кандидадта нэгэн һаналаар дэбжүүлбэ

* * *

Нүхэр Н. И. Миновэй үгэ

Гүрэнэй заводой стахановец

Хүндэтэ нүхэдүүд! Манай заводой коллектив болбол мүнөөдэр, айхабтар ехэ шухалын шухала гүрэн түрын асуудал зүбшэн хэлсэхээр суглараад байна гээшэ. Бидэнэр болбол ССР Союзай Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ болоод байнабди.

Нүхэдүүд, энэ хадаа тон харюусалгатай хэрэг мүн. Бидэнэр бүгэдөөрөө манай ороной гражданинуудһаа хэмнай советскэ засагай Верховно органдо депутат болохо агууехэ хүндэтэ нэрэзэргэ олоод байһан тухай боложо үзэхэ ёһотой болонобди. СССР-эй Верховно Соведэй депутадта советскэ арадай эгээн түрүүшын кандидат манай агууехэ вождь, хани нүхэр ба багша **Иосиф Виссарионович СТАЛИН** болохо ёһотой байна гэжэ би һанаад, намайе эндэ байһан нүхэдүүд дэмжэхэ бэзэ гэжэ найданаб. Хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ нүхэр Сталин манай оронойжолоое өөрынгөө гарта абажа хүтэлбэрилһэн байгаа. Мүнөө манай Эхэ оронойамгалан тайбан байгуулалтада ороод байхада нүхэр Сталин болбол урда мэтэ социалистическэ байгуулалтын замые манда заажа үгэжэ байнал. СССР Союзай Верховно Соведтэ һунгаха тушаа нүхэр Сталинай кандидатурые бии дэбжүүлнэб.

(Нэрьемэ альга ташалганууд боложо, «Ура» хашхаралдаан хэдэн минута соо үргэлжэлжэ, суглаанда хабаадалсагшад барандаа энэ дурадхалые үнэн зүрхэнһөө һайшааба).

Нүхэр В. Николаевай үгэ

Гүрэнэй заводой мастер

Нүхэдүүд! Мүнөөдэр, бидэнэр, СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлжэ байнабди. Эрхимэй эрхим хүнүүдые олохо сагай ерэхэдэ, бидэнэр болбол өөһэдынгөө түрэл ба манда дүтэ хүн болохо манай Эхэ оронойагууехэ гражданин нүхэр Сталинда хэзээдэшье хандадаг байнабди.

Би нүхэр Сталинай кандидатурые дэмжэнэб, юундэб гэхэдэ Тэрэ хадаа манай оронойба бүхы дэлхэйн арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба жаргалта байдалай хэрэгтэ өөрынгөө бүхы амин наһые үгэһэн ба үгэжэшье байна, юундэб гэхэдэ, тэрэ хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституци зохёожо, тэрээгээрээ Советскэ Союзай залуушуулда тиимэ гэшэгүй ехэ ба хүндэтэ эрхэнүүдые олгобо гээшэ. Би нүхэр Сталинай кандидатурые дэмжэнэб, юундэб гэхэдэ, манай гүрэниие эмхидхэһэн ба байгуулһан агууехэ Ленинэй хэрэгые эрхимээр үргэлжэлүүлэгшэ мүн. Нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро амгалан тайбан байгуулалтын жэлнүүдтэ бидэнэр хүхюун сэнгэлиг ба жаргалта ажабайдал байгуулаа һэмди.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ, манай орондо айхабтар ехэ аюул тохёолдожо, бүхы советскэ арадай амиды байха ба хосорхо тухай асуудал табигдаад байхадань, бидэнэр илалта түйлаһан байнабди, юундэб гэхэдэ бидэнэрые илалта тээшэ советскэ арадай агууехэ полководец нүхэр Сталин зоригжуулһан ба хүтэлбэрилһэн байгаа. Нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро бидэнэр саашадаа шэнэ илалтануудые түйлахаар ябаха байнабди. **(Үни удаан альга ташалга болоно).**

Советскэ залуушуулай багша ба эрхим хани нүхэр болохо нүхэр Сталин болбол Верховно Соведэй депутадуудай эгээн түрүүшын кандидат болог лэ!

Большевигүүдэй агууехэ парти. Ленин—Сталинай парти мандаха болтогой!

Манай багша ба вождь, агууехэ полководец инаг И. В. Сталин мандаха болтогой! **(нэрьемэ оваци).**

Нүхэр Г. Я. Потаповай үгэ

Гүрэнэй заводой техническэ шалгалтын таһагай начальник

Нүхэдүүд!

Манай заводой коллектив болбол гүрэн түрынгөө үүргэ уялгые дүүргэхын тулада суглараад байна. СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудай кандидатурануудые дэбжүүлхэ гэһэн айхабтар ехэ хүндэтэ хэрэг бидэнэртэ тохёолдобо.

Верховно Соведэй депутадуудта манай оронойэрхимэй эрхимүүдые, ажалшадай хэрэгэй түлөө, арад зоной ажабайдалые һайжаруулха хэрэгэй түлөө өөһэдынгөө хүсэ шадал ба амин наһые гамнадаггүй хүнүүдые һунгаха гэжэ нүхэр Сталин бидэнэрые һургадаг байна.

Нүхэр Сталин болбол Ленин шэнги байдаг хүнүүдые депутат болгон һунгагты гэжэ һургана.

Верховно Соведэй депутадай кандидадта эгээн эрхим ленинец, хүдэлмэришэдэй тулада, арад зоной тулада өөрынгөө бүхы амин наһа үгэһэн хүниие дэбжүүлхые, нүхэдүүд, би дурадханаб.

Амгалан тайбан жэлнүүдтэ манай оронииие золтой жаргалтай ба хүхюун байдалтай болгохо тээшэ жолоодожо, түрэлтэ асарһан, манай Эхэ оронииие хүшэр хүндэ шалгалтын жэлнүүдтэ, дайсантай хатуу шанга дайн сэрэг хэжэ байһан жэлнүүдтэ, манай арад зониие дайсанаа дараха агууехэ илалтанууд тээшэ хүтэлбэрилһэн ба асарһан, манай үнэн хэрэгэй илалтада манай арад зониие асарһан хүниие Верховно Соведэй депутадай кандидадта дэбжүүлхые би дурадханаб.

Манай зол заяа, эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байхые хамгаалха ябадалые өөрынгөө хүтэлбэреэр хангаһан хүниие дэбжүүлһэн дурадхалые би халуунаар дэмжэнэб.

Мүнөө дайн сэрэгэй һүүлээр манай ажабайдалые һайжаруулхын тулада һүни үдэргүй ажаллажа, бидэниие үшөө хүхюун ба жаргалта ажабайдалда хүтэлбэрилжэ байһан хүниие дэбжүүлһэн дурадхалые һайшаанаб.

Союзай Соведтэ һунгалта хэхэ Улан-Үдын городской һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгожо, манай дуратай вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталиние дэбжүүлхые һайшаанаб.

Манай хүндэтэ ба инаг нүхэр Сталин мандаха болтогой! **(Үни удаан замхашагүй альга ташалга. «Ура» хашхаралдаан болоно).**

Гүрэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай хамтын суглаанай резолюци

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ Улан-Үдын городской һунгуулиин округто депутадай кандидатура дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсээд, Гүрэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай хамтын суглаанай **тогтоохонь хадаа:**

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгалта хэхэ Улан-Үдын городской һунгуулиин округто Гүрэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадһаа депутадай кандидат болгожо, ажалшан зоной багша, Ленинэй хэрэгые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлэгшэ, гениальна вождь нүхэр **Иосиф Виссарионович СТАЛИНАЙ** кандидатурые дэбжүүлхэ.

Хамтын суглаан болбол Союзай Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Улан-Үдын городской һунгуулиин округто депутат болгожо баллотироваалхын зүбшөөрэлые үгэхыень нүхэр **Иосиф Виссарионович СТАЛИНИИЕ** гуйна.

(Гүрэнэй заводой табан мянга үлүүтэй хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаан дээрэ нэгэн дуугаар баталан абтаба).

Нүхэр О. А. Константиновай үгэ

Гүрэнэй заводой цехын начальник

Нүхэдүүд! Мүнөөдэр, бидэнэр гүрэн түрын шухалын шухала үүргэ уялгые дүүргэхын тулада, гүрэнэй засагай Верховно органдо кандидадуудые дэбжүүлхын тулада суглараад байнабди.

Манай Эхэ оронойэрхим хүбүүдые, большевистскэ партида, манай арад зондо эсэстээ хүртэрөө үнэн сэхэ хүнүүдые СССР-эй Верховно Соведтэ **бидэнэр эльгээхэ ёһотойбди.**

БМАССР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгалта хэхэ Улан-Үдын паровозо-бүтээлгын һунгуулиин округто һунгагдаха депутадай кандидат болгожо нүхэр Г. М. Маленковой кандидатурые дэбжүүлхэ дурадхал би оруулнаб. Тэрэ хадаа манай партиин мэдээжэ хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэниинь, Ленинско-Сталинска маягай гүрэнэй ажал-ябуулгаша, Сталинай эрхим шаби мүн. Дайн сэрэгэй үедэ Г. М. Маленков болбол Гүрэнэй Обороной Комитедэй членээр томилогдоһон ба өөрынгөө шэн зоригто ажалаар манай илалтануудые дүтэлүүлхэдэ ехэхэнээр туһалалсаһан байна.

Нүхэр Г. М. Маленков болбол авиационно ажаүйлэдбэриие бүхэжүүлхэ ба хүгжөөхэ тушаа илангаяа ехэ хүдэлмэри хэһэн байха юм.

Г. М. Маленковой нэрэ бидэндэ дүтэ ба үнэтэй гээшэ. Энэ кандидатурые дэмжэхые би уряалнаб.

Ленинско-Сталинска маягай гүрэнэй ажал-ябуулгаша нүхэр Г. М. Маленков мандаха болтогой! **(Удаан саг соо үргэлжэлһэн нэрьемэ альга ташалганууд. «Ура» хашхаралдаан).**

Нүхэр Н. И. Щегловагай үгэ

Ажалые эмхидхэхэ таһагай хүдэлмэришэн

Нүхэдүүд! Бүхы дэлхэй дээрэхи эгээн демократическа манай Сталинска Конституци хадаа СССР-эй Верховно Соведтэ эльгээгдэхэ кандидадуудые үргэнөөр зүбшэн хэлсэхэ эрхэ бидэндэ үгэнэ гээшэ.

Бидэнэр болбол СССР-эй Верховно Соведтэ манай социалистическэ Эсэгэ оронойэрхимэй эрхим хүбүүд ба басагадые һунгаха ёһотойбди.

БМАССР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгалта хэхэ Улан-Үдын паровозо-бүтээлгын һунгуулиин округто СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар нүхэр Г. М. Маленковой кандидатурые дэбжүүлхэ тухай нүхэр Константиновай дурадхалые би дэмжэнэб. **(Үни удаан замхашагүй альга ташалганууд. «Ура» хашхаралдана).**

Нүхэр Г. М. Маленков хадаа манай парти ба гүрэнэй мэдээжэ хүтэлбэрилэгшэ мүн. Тэрэ хадаа бидэнэрэй түйлаһан илалтануудые хангаха тушаа ехэхэн юумэ хэһэн байгаа. Нүхэр Г. М. Маленков болбол манай авиационно ажаүйлэдбэри тушаа илангаяа ехэ анхаралаа табиһан байна.

Манай ажабайдалые һайжаруулхын түлөө нүхэр Г. М. Маленковой саашадаа эдибхитэй тэмсэгшэ болохо байһандань би этигэнэб, тиимэһээ эндэ байлсагшадые нүхэр Г. М. Маленковой түлөө голосоваалхые уряалнаб.

Манай арадай үнэн сэхэ хүбүүн нүхэр Г. М. Маленков мандаха болтогой!

Бидэнэрые илалтаһаа илалтада хүтэлбэрилдэг манай большевистскэ парти мандаха болтогой!

Нүхэр Сталин мандаха болтогой! **(Нэрьемэ альга ташалганууд болоод, оркестр Советскэ Союзай гимн татана).**

Гүрэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон албахаагшадай хамтын суглаанай резолюци

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ Улан-Үдын паровозо-бүтээлгын һунгуулиин округто депутадай кандидатура дэбжүүлхэ асуудалые зүбшэн хэлсээд, гүрэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшадай хамтын суглаанай тогтоохонь хадаа:

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Улан-Үдын паровозо-бүтээлгын һунгуулиин округто Гүрэнэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадһаа депутадай кандидат болгожо, агууехэ Сталинай ойрын соратник, большевистскэ партиин үнэн сэхэ хүбүүн, ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй секретарь нүхэр **Георгий Максимилианович МАЛЕНКОВОЙ** кандидатурые дэбжүүлхэ.

Нүхэр Г. М. Маленковые тус округто депутат болон һунгагдахаар баллотироваалхын зүбшөөрэлые үгэхыень хамтын суглаан гуйна.

(Гүрэнэй заводой табан мянга үлүүтэй хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаан дээрэ нэгэн дуугаар баталан абтаба).

Нүхэр С. В. Андреевэй үгэ

Гүрэнэй заводой цехын начальник

Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгожо ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр **Александр Васильевич КУДРЯВЦЕВЫЕ** дэбжүүлхые намда союурхыт. **(нэрьемэ альга ташалган).**

Нүхэр А. В. Кудрявцев болбол 1906 ондо Смоленскэ областиин Посконь гэжэ тосхондо албахаагшын бүлэдэ түрэһэн байгаа. 1914 ондо Кудрявцевай бүлэ хадаа, Сибирьтэ нүүжэ ерэһэн бэлэй. Эндэ Тайгэ гэжэ станци дээрэ Александр Васильевич Кудрявцев болбол 11 наһатай бага бэшэр наһанһаа өөрынгөө ажалай ябуулгые эхилһэн юм. 1920 ондо тэрэ хадаа комсомолдо ороо һэн. 1922—1924 онуудта Томско түмэрзамай Тайга гэжэ станциин деподо хүдэлмэрилһэн байгаа. 1924 ондо нүхэр А. В. Кудрявцев болбол комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэһэн байха юм. 1928 ондо нүхэр А. В. Кудрявцев болбол Н. К. Крупскаятай нэрэмжэтэ Коммунистическэ хүмүүжүүлгын академидэ һурахаар эльгээгдэбэ, тэндэ 1930 ондо ВКП(б)-гэй членэдэ ороһон байна. Академиие дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Ново-Сибирскадахи Коммунистическэ хүмүүжүүлэгэй институдай научна сотруднигаар хүдэлмэрилбэ. Тэрэнэйнгээ һүүлээр ВКП(б)-гэй Анжеро-Судженскэ горкомдо партийна хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэһэн бэлэй.

1933—1934 онуудта нүхэр А. В. Кудрявцев болбол Улаан Армиин зэргэдэ ябажа, партийно-политическэ хүдэлмэри хэжэ байһанаа, албанһаа табигдаһанайнтаа һүүлээр Хара далайн пароходствын политотделдэ партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ ажал хэһэн байгаа.

1936 ондо нүхэр А. В. Кудрявцев хадаа дэлхэйн ажахын ба дэлхэйн политикын улаан профессурын институтда һураһан ба энэ курсаяа дүүргэһээр ВКП(б)-гэй Центральна Комитедтэ хүдэлмэрилһэн юм.

1938 онһоо 1939 он хүртэр нүхэр А. В. Кудрявцев болбол ВКП(б)-гэй Кабардинскэ обкомой нэгэдэхи секретаряар, 1940 онһоо 1942 он хүртэр Узбекистанай компартиин ЦК-гэй хоёрдохи секретаряар хүдэлмэрилээ һэн. 1942 онһоо ССР Союзай Наркомземэй политуправлениин начальнигай уялгые дүүргэжэ байһан юм. 1943 оной февраль һарада А. В. Кудрявцев болбол ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретаряар һунгагдаба.

Нүхэр А. В. Кудрявцев болбол ССР Союзай Верховно Соведэй депутадаар һунгагдаһан байгаа. ВКП(б)-гэй XVIII съезд дээрэ нүхэр А. В. Кудрявцев болбол ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй Центральна Шалгалтын Комиссиин членээр һунгагдаһан байха юм.

Түмэрзамай узелда

Январиин 2-ой үдэшын 5 час Улан-Үдын түмэрзамай узелай хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ гэжэ зорюулагдаһан суглаанда олоороо сугларба. Түмэрзамай клуб мүнөө Ленинэй, Сталинай ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй политбюрогой членүүдэй гоё һайхан зурагуудаар, лозунг ба плакадуудаар шэмэглэһэн байба. **Эндэ 1.200 шахуу** хүн суглараа.

Улан-Удэ городой Железнодорожно районой профсоюзна комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр **П. К. Бархатов** һунгуулиин урда тээхи суглаа нээбэ.

Союзай Соведтэ һунгалта хэхэ Улан-Үдын городской №343 округһоо кандидатура дэбжүүлхэ түрүүшын үгэ Ленинэй ордентэ машинист нүхэр **Н. К. Врублевский** абажа хэлэбэ:

—Нүхэдүүд! Намда түрүүшын үгэ үгэжэ, түрүүшын кандидатые дэбжүүлхэ аргаболомжые олгоһондотнай би ехээр омгорхоноб. Би болбол Союзай Соведэй депутадта кандидат болгожо манай агууехэ вождь, Советскэ Союзай Генералиссимус **Иосиф Виссарионович СТАЛИНИИЕ** дэбжүүлнэб **(нэрьемэ альга ташалган).** Нүхэр Сталин болбол агууехэ Ленинтэй хамта большевистскэ партиие бии болгожо, манай Эсэгэ орониие үзэгдөөгүй ехэ амжалтада асараа.

Нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро бидэнэр Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда илан гаража, мүнөө энхэ амгалан ажалай хүгжэлтын замда ороод байнабди.

Минии дэбжүүлһэн б... Сталинай кандидатурые таанар дэмжэхэ бэзэт гэжэ һананаб.

Нүхэр Врублевскиин хойноһоо эдибхитэй эхэнэр нүхэр **Е. А. Малаткова** үгэ абаба:

—Би, хүгшэн наһатай болоһон эхэнэр, арадуудай вождь агууехэ Сталин тухай үгэ хэлэжэ байһандаа айхабтар баярланаб. СССР-эй Верховно Соведэй депутадай кандидадта эгээ түрүүн манай вождь, манай багша нүхэр Сталиние дэбжүүлхэ ёһотойбди. Тиимэ дээрэһээ нүхэр Врублевскиин дурадхалые би баяртай омогтойгоор дэмжээд, таанарые халуунаар дэмжэел гэжэ уряалнаб.

Энэ нүхэдэй дурадхал олондо ехэ һайшаагдажа, шанга «Ура» хашхаралдаан боложо, Советскэ Союзай гимн доро бүтэдэ хүл дээрээ зогсоной.

Удаань депогой ордентэ машинист нүхэр **С. С. Калинин** үгэ абажа, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Александр Васильевич КУДРЯВЦЕВЫЕ** Союзай Соведтэ һунгалта хэхэ Улан-Үдын городской № 343 округто кандидат болгон дэбжүүлхэ дурадхал оруулба.

Энэ дурадхалыень «Локомотив Востока» гэжэ спортивна обществын түрүүлэгшэ нүхэр **Ю. М. Кузьминский** дэмжэбэ.

Нүхэр А. В. Кудрявцевай кандидатурые бүхы зал нэрьемэ альга ташалгаар һайшаан баталба.

Замай 13-дахи дистанциин начальнигай орлогшо нүхэр **И. Н. Котов** үгэ абажа, Улан-Үдын хүдөөгэй һунгуулиин округто нүхэр **Лазарь Моисеевич КАГАНОВИЧЫЕ** национальностьнуудай Соведтэ кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Энэ нүхэрэй һанамжые миллион километр ябаһан машинист нүхэр **С. Д. Асеевэй** халуунаар дэмжэхэдэнь бүхы зал нэрьемэ альга ташалгаар баталба.

Паровозно цехын эхин партийна организациин секретарь нүхэр **А. В. Ситкин** үгэ абажа, Национальностьнуудай Соведтэ кандидат болгон Улан-Үдын түмэрзамай узелай суута машинист нүхэр **Иван Никифорович КОЧУРОВОЙ** кандидатурые Улан-Үдын сельскэ №436 һунгуулиин округто дэбжүүлбэ.

Нүхэр Ситкинэй һанамжые вагон-заһабарилгын пунктын начальнигай орлогшо нүхэр **З. С. Доржиев** дэмжэбэ. Суута машинистынгаа кандидатурые хүн бүхэн халуунаар дэмжэн баталба.

РСФСР-эй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Дальне-Восточно һунгуулиин округһоо кандидат болгон нүхэр **Вячеслав Михайлович МОЛОТОВЫЕ** нүхэр **А. Ф. Нистрозой** дэбжүүлбэ. Тэрэнэй һанамжые нүхэр **В. А. Беус** ба бүхы сугларагшад халуунаар дэмжэбэ.

Приморско ба Дальне-Восточно хизаарай арад зоной, Улаан Армиин ба Номгон далайн флодой частьнуудай зүгһөө РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Дальне-Восточно округто дэбжүүлһэн адмирал **Иван Степанович ЮМАШЕВАЙ** кандидатурые дэмжэн, Улан-Үдын түмэрзамай станциин начальник нүхэр **И. С. Соколов** үгэ хэлэбэ. Тэрэнэй дурадхалые нүхэр **Мария Янко** бүлтанай альга ташалган доро дэмжэбэ.

Паровозо-бүтээлгын завод дээрэ

Январиин 2-ой үдэшын 5 часта Улан-Үдын паровозо-бүтээлгын заводой дүрбэн мянган үлүүтэй эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад, агууехэ Сталин багшын портрет ба һунгалтада зорюулагдаһан лозунг болон плакадуудаар шэмэглэһэн шэнэ паровоз бүтээхэ цех соо хамтын суглаанда ерэһэн байха юм.

Энэ суглаан болбол заводой коллективэй зүгһөө Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ асуудалые хэлсэжэ оробо.

Заводой эрхим түмэршэ дархан нүхэр **Конобеев** түрүүн үгэ абажа, трибун дээрэ гараба.

—Манай агууехэ социалистическэ гүрэниие байгуулагша ба хүтэлбэрилэн жолоодогшо, бүхы наһан соогоо пролетарскэ революциин хэрэгтэ шармайн оролдожо ябаһан ба агууехэ Ленин багшатай хамта манай большевистскэ партиие байгуулһан, манииие агууехэ Октябрьска революцида хүргэһэн, гражданска дайнай үедэ революциин хуби заяанай шиидхэгдэжэ байһан бүхы фронтнууд дээрэ Улаан Армиин илалтануудые эмхидхэһэн, манай орониие социализмын илалтада хүргэһэн, манай баатар Улаан Армиие байгуулһан ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда айхабтар ехэ түүхэтэ илалтануудые түйлаха ябадалые эмхидхэгшэ нүхэр **Иосиф Виссарионович СТАЛИНИИЕ** Союзай Соведтэ һунгалта хэхэ Улан-Үдын городской һунгуулиин округто түрүүшын кандидат болгожо дэбжүүлнэб,—гэжэ дурадхал оруулхадань дүрбэ мянга үлүүтэй һунгагшад бүгэдэ нэгэн һанал сэдьхэлээр, үнэн зүрхэнһөө нэрьемэ альга ташана. Духовой оркестр Советскэ Союзай гимн наадана.

Удаань шэнэ паровоз бүтээхэ цехын начальник нүхэр **Е. П. Павленко** үгэ абажа, нүхэр Конобеевэй дурадхаһан нүхэр Сталинай кандидатурые халуунаар дэмжэбэ. Улан-Үдын №343 һунгуулиин округто баллотироваалагдаха зүбшөөлөө үгэхэ тухай нүхэр Сталинда хандаһан бэшэг айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталһан байна.

Инструментальна цехын партийна организациин секретарь нүхэр **Романов** болбол ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Александр Васильевич КУДРЯВЦЕВЫЕ** Союзай Соведэй депутадай кандидадта дэбжүүлбэ. Нүхэр **Кудрявцев болбол 1906** ондо Смоленскэ областиин Посконь гэжэ тосхондо түрэһэн байна. Эсэгэнь албахаагша байһан ба 1914 ондо Сибирьтэ Тайга станци дээрэ нүүжэ ерэһэн байгаа. Александр Васильевич болбол 11 наһанһаа ажал хэжэ эхилһэн байха юм. 1920 ондо комсомолдо ороһон, 1930 ондо ВКП(б)-гэй член болоһон ба нилээд удаан саг соо харюусалгата партийна хүдэлмэридэ ябажа байна. УзССР-тэ хүдэлжэ байхадаа 1937 ондо ССР Союзай Верховно Соведэй депутат боложо һунгагдаһан бэлэй. 1943 онһоо мүнөө хүртэр ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой секретаряар хүдэлнэ. Нүхэр Кудрявцев болбол токарь байһанаа партиин обкомой секретарь хүртэр ургаһан, арад зоной хэрэгтэ хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр оролдожо ябаһан большевистскэ партиин үнэн хүбүүн мүн.

Нүхэр Романовай дурадхаһан А. В. Кудрявцевай кандидатурые кузнечнэ цехын технолог нүхэр **И. И. Климов** халуунаар дэмжэбэ.

Котельнэ цехын начальник нүхэр **А. Г. Студенников** РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведэй депутадай кандидадта Дальне-Восточно 25-дахи һунгуулиин округто Ленин ба Сталинай ойрын соратник **В. М. МОЛОТОВЫЕ** дэбжүүлбэ.

Хүүгэдэй яслиие даагша нүхэр **М. Ф. Нариоцкая** энэ дурадхалые халуунаар дэмжэбэ. Удаань РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгалта хэхэ Дальне-Восточно 25-дахи һунгуулиин округто баллотироваалха зүбшөөлөө үгэхэ тухай нүхэр В. М. Молотовто хандаһан бэшэг нэгэн дуугаар баталба.

Заводой управлениин албахаагша нүхэр **Соколовский** СССР-эй Национальностьнуудай Соведэй депутадай кандидадта Приморско ба Хабаровска хизаарнуудай хүдэлмэришэд, колхознигууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад, Улаан Армиин ба уһан сэрэгэй флодой частьнуудай зүгһөө Дальне-Восточно һунгуулиин округто дэбжүүлһэн адмирал **Иван Степанович Юмашевай** кандидатурые заводой коллективэй зүгһөө халуунаар дэмжэбэ. Иван Степанович Юмашев болбол 1895 ондо Тбилиси городто түрэһэн байна. 1918 ондо ВКП(б)-гэй член болоһон байха юм. 1938 ондо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат болгон һунгагдаһан байгаа. 1939 онһоо Номгон Далайн Уһан Сэрэгэй флодой командалагшаар мүнөө хүртэр алба хэжэ байна. Иван Степанович Юмашев болбол советскэ арад зоной үнэн хүбүүн, Сталинска флотоводец мүн.

Вагонно цехын стахановец нүхэр **Мирошкин** энэ дурадхалые тон халуунаар дэмжэбэ.

Үйлэдбэриин түсэблэлгын таһагай начальник нүхэр **А. С. Наумкин** Национальностьнуудай Соведэй депутадай кандидадта нүхэр **Лазарь Моисеевич КАГАНОВИЧИИЕ** дэбжүүлбэ. Удаань технолог нүхэр **Олзоев** гэгшэ энэ нүхэрэй дурадхалые халуунаар дэмжэбэ.

Шэнэ паровозо-бүтээхэ цехын начальник **И. П. Яковлев** Национальностьнуудай Соведэй депутадай кандидадта **Соломон Матвеевич ИВАНОВЫЕ** дэбжүүлбэ. С. М. Иванов болбол 1912 ондо Иркутскэ областиин Алайрай аймагай Тангуудай бүлэгтэ үгытэй хүнэй бүлэдэ түрэһэн байгаа. С. М. Иванов нилээд удаан комсомольско харюусалгата хүдэлмэридэ ябаһан байха юм. 1931 ондо багшын курсада һуража байха үедөө ВКП(б)-гэй член болоо һэн. 1937 ондо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта һунгагдаһан ба мүн 1937 оной ноябрь һараһаа БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшын тушаал мүнөө хүртэр даажа байна. С. М. Иванов хадаа зоной хэрэгтэ шармайн оролдожо ябаһан, манай Бурядай үнэн шударгуу хүбүүн мүн.

Вагонно-колесно цехын начальник нүхэр **Бурлов** болбол Яковлевай дурадхалые дэмжэбэ. Вагонно комбинадай начальник нүхэр **Солдатов** Национальностьнуудай Соведэй депутадай кандидадта **Сергей Иванович ПРОКОПЬЕВЫЕ** дэбжүүлбэ. Сергей Иванович Прокопьев Ярославскэ областиин Рыбинск городто хүдэлмэришэн хүнэй бүлэдэ түрэһэн байна. Сергей Иванович 1931 онһоо ВКП(б)-гэй член ба 1941 онһоо Улан-Үдын Гүрэнэй заводой директорай тушаалда мүнөө хүртэр хүдэлжэ байна. Сергей Иванович Эсэгэ оронойнгоо обороные бэхижүүлхэ ябадалда ехэхэн ажал хэһэн, советскэ арадай үнэн хүбүүн мүн. Нүхэр **Л. С. Асеев** тус дурадхалые мүн лэ дэмжэбэ. Удаань энэ дурадхалнуудые баталһан резолюци нэгэн дуугаар абаба.

* * *

Һүүлээрынь Союзай Соведтэ ба Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин урда тээхи окружной зүблөөнүүдтэ жара шахуу түлөөлэгшэнэрые һунгаба.

Түрүү малшадай зүблөөндэ хабаадалсахыч түлөө тэмсэгты!

Адуу малаа атар тарганаар ондо оруулая!

Республиканска выставкомдо

Закаменай аймагай выставкомой туршалгаар, доро дурсагдаһан түрүү колхоз, малажалай фермэ, түрүүшүүлдэ дипломуудые олгохо республиканска выставком шиидхэбэ:

НЭГЭДЭХИ ЗЭРГЫН ДИПЛОМ МҮНГЭН ШАН ҮГЭЛГЭТЭЙГӨӨР

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой КТФ-дэ. Тус фермэ адуу мори үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб 105,5 процент дүүргэһэн. 100 гүүнһээ 90 унага абаһан байна.

Дулмаев Аюшида—Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой моринной-товарна фермые даагша.

Раднаев Галданда—Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонишон. 72 хонинһоо 158 хурьга абаһан байна.

ХОЁРДОХИ ЗЭРГЫН ДИПЛОМ МҮНГЭН ШАН ҮГЭЛГЭТЭЙГӨӨР

Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо. Малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб адуу морёор 104.9 процент, эбэртэ бодо малаар—106,5 процент. хони ямаагаар—125 процент дүүргэһэн. 100 гүүнһээ 70 унага, 100 үнеэнһээ 100 тугал, 100 хонин, ямаанһаа 100 хурьга, эшэгэ абаһан байха юм. Һаамхай үнеэн бүриһөө 289 литр һү, хонин бүриһөө хүндэ зэргээр 2.3 килограмм нооһо хайшалһан ба малажалай продуктнуудые гүрэндэ уялгатаар тушааха түсэбүүдээ зүһөөр бүрэөр дүүргэһэн байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-дэ. Тус фермэ адуу мори үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб 102 процент дүүргэһэн. 100 гүүнһээ 65 унага абажа, нэгэшье хоролтогүйгөөр тэнжээһэн байха юм.

Цыренжапов Цырендоржо Ринчинович—Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Эрдынеев Аюшида—Сталинай нэрэмжэтэ колхозой моринной-товарна фермые даагша.

Гонгорова Ринчиндэ—«Большевик» колхозой һаалишан. 13 үнеэ түрүүлжэ, тугалнуудыень бүрин бүтэнөөр тэнжээгээ.

Самбуева Дулмада—Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон. 214 ямаадые харууһалжа, нэгэшье хоролтогүйгөөр ондо оруулаа. 91 ямаанһаа 111 эшэгэ абаһан ба ямаан бүриһөө жэл соо хүндэ зэргээр 100 литр һү һааһан, ямаадые ондо оруулха түсэбөө 100 процент дүүргэһэн байха юм.

Будаева Хандажапта—«Улаан Далахай» колхозой адуушан. 33 гүүнһээ 32 унага абажа, бүрин бүтэн ондо оруулһан ба бусад морид тобир тарган болгоһон байна.

Сосорова Бимбада—«Улаан Одон» колхозой һаалишан. 18 үнеэ түрүүлжэ, тулнуудыень хоролтогүйгөөр тэнжээһэн ба һаамхай үнеэн бүриһөө хүндэ зэргээр 270 литр һү һааһан байха юм.

ГУРБАДАХИ ЗЭРГЫН ДИПЛОМООР

Баирова Бадмада—«Улаан Одон» колхозой һаалишан. 15 үнеэ түрүүлжэ, тулнуудыень бүрин бүтэнөөр ондо оруулһан ба һаамхай үнеэн бүриһөө хүндэ зэргээр 250 литр һү һааһан байна.

Бадеев Сономда—Калининай нэрэмжэтэ колхозой хонишон. 180 толгой хонидые хоролтогүйгөөр тэнжээһэн ба 91 хонинһоо 98 хурьга абажа, бүгэдыень ондо оруулһан. хонин бүриһөө хүндэ зэргээр 1,2 килограмм нооһо хайшалһан байха юм.

Данзанова Дыпцымада—Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша һаалишан. 20 үнеэнһээ 20 тугал абажа, хоролтогүйгөөр тэнжээһэн, һаамхай үнеэн бүриһөө хүндэ зэргээр 380 литр һү һааһан байна.

Цыренжапова Да..динда—«Улаан Далахай» колхозой һаалишан. 15 үнеэ түрүүлжэ, тулнуудыень бүрин бүтэнөөр тэнжээһэн. һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Бэбалаева Хандада—«Коминтерн» колхозой һаалишан. 16 үнеэнһээ 16 тугал абажа, хоролтогүйгөөр тэнжээһэн. энэ жэлэй 10 һара соо һаамхай үнеэн бүриһөө хүндэ зэргээр 300 литр һү һааһан байна.

Бундашинова Цыпилдэ—«Коминтерн» колхозой һаалишан. 14 үнеэ түрүүлжэ. тулнуудыень хоролтогүйгөөр тэнжээһэн. һаамхай үнеэн бүриһөө хүндэ зэргээр 300 литр һү һааһан байха юм.

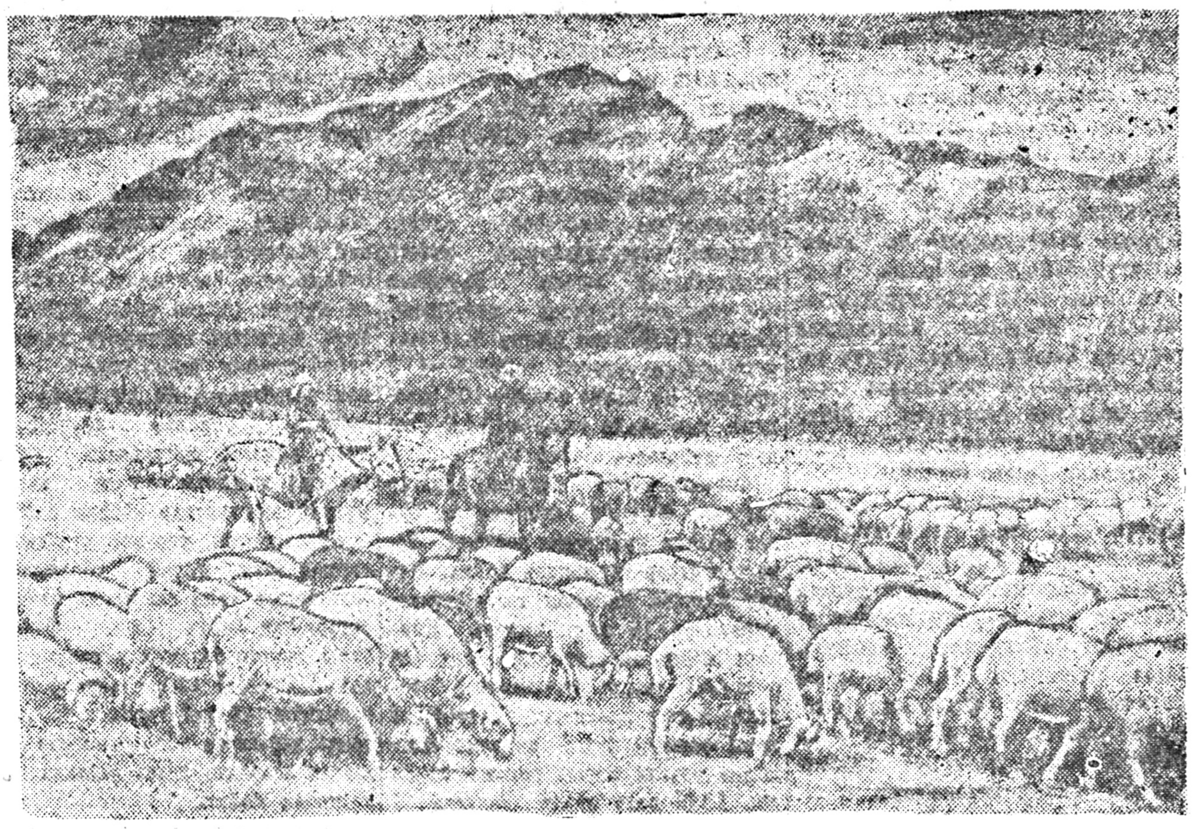
Цыденова Цыренжидтэ—«Интернационал» колхозой һаалишан. 15 үнеэ түрүүлжэ. тулнуудыень хоролтогүйгөөр ондо оруулаа.

Шагдуров Цыретортэ—«Улаан малшан» колхозой адуушан 103 толгой адууе хоролтогүйгөөр ба тобир тарганаар ондо оруулһан байна.

Шойжылова Дымбрылдэ—«Улаан Октябрь» колхозой ОТФ-эйн бригадир. Даажа абаһан 275 хонидоо хоролтогүйгөөр ба тобир тарганаар тэнжээһэн. 145 хонинһоо 156 хурьга абажа, бүгэдыень ондо оруулһан, хонин бүриһөө хүндэ зэргээр 1-һээ 1.5 килограмм хүрэтэр нооһо хайшалһан байха юм.

Бадмаева Цындымада—«Улаан Октябрь» колхозой ахалагша һаалишан. Даажа абаһан 29 үнеэнһээ 29 тугал абажа, хоролтогүйгөөр ондо оруулаа.

Дугарова Дарида—Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша һаалишан. 27 үнеэ түрүүлжэ, тулнуудыень хоролтогүйгөөр ондо оруулһан. һаамхай үнеэн бүриһөө суутка соо 3 литр һү һааһан байна.

1946 ондо адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэжэ, малажалай хүгжэлтые түйлаха гэһэн зорилго манай республикын колхозуудай урда табигданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Түнхэнэй аймагай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхозой гүүртэ.

О. Зенкиин фото.

Түрүү малшадай дүршэлһөө

Тугалнуудые иигэжэ харууһалнаб

Колхозоймнай һүнэй-товарна фермэ намда 13 үнеэ даалгажа үгөө һэн. Тэдэ үнеэдээ ороо до бултынь оруулжа түрүүлээд, тугалнуудаа хоролтогүйгөөр ондо оруулааб. Нарай тугалнуудые тобир тарганаар тэнжээхын тулада шухала анхарал табиха хэрэгтэй. Тиигээгүй һаа элдэб үбшэн хүрэжэ, хоролтодо орохоһоо гадна, туранхай, шадал шэнээгүй буруунууд болохо байна.

Манай фермын һаалишад тулнуудые хоролтогүйгөөр ба элүүр энхээр тэнжээхын түлөө эртэнһээ абаад, эрхим бэлэдхэл хэдэг юм. Бидэ тугалнуудые эхынь хүхүүлэнгүй ведро сооһоо һү уулгадаг заншалтайбди. Тиихэдээ һүеэ бүлеэхэн болгоод уулгадагбди. Нарай тугалнуудые гараһанһаань хойшо 12 хоног үнгэрөөд байхада зөөлэхэн үбһэ эдюулхэ хэрэгтэй. Үбһэ эдеэд, уһа уугаад мүн эхынгээ һүөөр саг соогоо эдеэлүүлэгдээд байһан тугалнууд түргэн тэнжээжэ бөөжэдэг юм. Тиихэдээ тугалые зоотехническэ заабарийн ёһоор харууһалха гуримые шангаар сахиха шухала. Би өөрынгөө тугалнуудай байрые саг үргэлжэ арюун сэбэр байлгадаг ба доторынь сэбэр агаар оруулжа байдаг хүм. Тугалай байдаг гэрэй шалые ходоодоо халуун уһаар угаажа, тооһогүй хуурайхан байлгаха хэрэгтэй. Харбээ тугалые нойтон дээрэнь байлгабал дотороо үбдэхэ ба мүн ондоо үбшэндэ дайрагдаха байна.

1945 ондо һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэөб. Минии харууһалдаг һаамхай үнеэн бүриһөө 1945 оной 7 һара соо 1.300 литр һүн һаагдаа. Жэл соо 9828 литр һү һааха түсэбтэй аад, 7 һара соо 12.756 литр һаагааб. Зунай үедэ үнеэдээ саг үргэлжэ үдэрэй 3 дахин һаадаг һэм. Үнеэдые үдэрэй гурба удаа һаахада хоёр дахин һааһанда орходоо һураггүй ехэ һүн дүүү абтадаг юм.

Зун-намарай үедэ үнеэн болон тугалнуудаа һагад ногоондо садхаажа, дунда ба дундаһаа доошо шадалтай болгоо һэмди. Тиин, манай фермын бүхы малшад үбэлэй хүйтэниие тобир тарганаар угтаа. 1945—46 онуудай адуу малай үбэлжэлтэдэ бэлэдхэлые болзор сооо һайн шабартайгаар дүүргэхын түлөө манай фермын һаалишад бултадаа эршэмтэйгээр оролсоо һэн. Төрөөнэй ашаар, малай бүхы байра байдалнууд урин дулаанаар заһабарилагдаһан байна.

Өөрынгөө харууһалжа байһан үнеэдые дулаан байра соо уяжа хонуулдагби. Тиихэдэ мүргэлдэхэгүй ба шабааһаяа худхажа ультиргэдэггүй юм.

Бэлэдхэһэн үбһэ тэжээлнай үбэлэй үелэ бардам хүрэхөөр харагдана. Тэжээл гаргашалха нормые наринаар сахидаг байнабди. Нэгэ үнеэндэ үдэр соо 6 килограмм үбһэ, 4 килограмм һолоомо эдюулхэ нормоёо түрүүшын үдэрһөө хойшо шангаар сахинаб.

1946 онһоо хойшо намда 16 үнеэ даалгажа үгэхэ юм. Тиин, эдэ үнеэдые барачнинь түрүүлжэ, тулнуудыень хоролтогүйгөөр ба элүүр энхээр ондо оруулха, һаамхай үнеэн бүриһөө 1.300 литрһээ бага бэшэ һү һааха уялга абанаб.

А. БОТКОВА, Ивонгын аймагай «Майн 1» колхозой һаалишан.

Колхоз соо түрүүлһэн гүүртэ

Уляастай гэжэ нютагта Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермын нэгэн гүүртэ түбхинэнхэй юм. Энэ гүүртын хүдэлмэрилэгшэд Сэлэнгын аймагай бүхы малшадтай хамта, үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсоһон байна. Тиин, адуу малай үбэлжэлгын түрүүшын дүнгүүдээр тус гүүртынхид колхоз соо түрүүлбэ.

Энэ гүүртын малшад үхэр малаа оролдосотой һайнаар адуулжа, тобир тарган байлгахатаяа хамта, үбһэ тэжээл арбилна.

Мүнөө эдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, улам эршэмтэйгээр ажаллажа байха юм.

Г. САБЖАЕВ.

Малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхын түлөө

Манай колхозой хүдөө ажалай гол һалбаринь малажал болоно. Тиихэдээр колхозниггуудай адуу малаа олошоруулжа, ашаг шэмыень арбидхахын түлөө бүхы хабаяа гаргадаг юм. 1945 оной декабриин нэгэнэй мэдээгээр манай колхоз малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб адуу морёор—106 процент, эбэртэ бодо малаар—109 процент, хони ямаагаар—114 процент дүүргэһэн байна. Тэрэшэлэн малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбүүдээ зүһөөр бүрэөр дүүргээбди.

1945 ондо адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэһэн ябадалнай имагтал 1944—45 онуудай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые амжалтатайгаар үнгэргэжэ колхозно һүрэгүүлээ үбэлэй үедэ онсо шалабаритайгаар харууһалан, тобир тарганаар ондо оруулһанай аша үрэ мүн. Залуу ба бодо малые хоролтогүйгөөр тэнжээһэнэй түлөө колхозниггуудта ажалай нэмэлтэ түлбэри олгохо тухай правительствын тогтоолой гараһанһаа хойшо малшадай эдибхи улам ехэ болоһон байна. Социалистическэ малажалые хүгжүүлхэ хэрэгтэ үнэн зүрхэнһөө оролдожо, баялиг дүршэлтэй болоһон колхозниггууд манайда барагдашагүй олон. Тэдэнэр социалистическэ мүрысөөнэй хүсэтэй долгин хоро ажаллажа, 1945 он соо горьтойхон амжалтануудые түйлаа.

Хонинной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэ Хама Найданова 5 жэл соо хони адуулха зуураа, ганса колхоз соогоо бэшэ, мүн бүхы аймаг соо суута гараһан байха юм. Энэ жэлдэ 106 хонидые түрүүлжэ 132 хурьга абаад, бүгэдыень тобир тарганаар ондо оруулһанай түлөө нүхэр Найданова ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон нэгэ хони ба 14 хурьга абаһан байна. Түрүү хонишон Найдановагай эрхим хүдэлмэриин дүршэл фермын бүхы хонишодто үльгэр жэшээ болоно үгөө. Ямаа харууһалдаг колхозниггуудай дундаһаа Намит Будаева гэгшэ түрүү ажалаараа түсгаар шалгарба. Энэ нүхэр 76 ямаанһаа 144 эшэгэ абажа, хоролтогүйгөөр тэнжээһэн байха юм. Тэрэнэй түлөө нүхэр Будаева ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 6 ямаа ба 20 эшэгэ абаа.

Малажалай эдэ түрүүшүүл ба бүхы хүдэлмэрилэгшэд 1945 ондо түйлаһан эды тэды амжалтануудаараа һанаагаа амаржангүй сагшалаа улам эршэтэйгээр ажаллажа, адуу малаа олошоруулан, ашаг шэмыень арбидхахын хойноһоо бүхы шадалаараа тэмсэнэд. Мүнөө үедэ үбэлжэлгые амгалан тайбанаар һабаха хэрэгтэ колхозой хамаг хүсэн элсүүлэгдэнхэй. Үбһэ тэжээлые зүбөөр гаргашалан арбилха, үхэр малаа һайн хагдаада бэлшээн адуулхэ, малай байра байдалые урин дулаан ба арюун сэбэр байлгаха, түл абалгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтажа, тугал, хурьгадые гарзагүйгөөр тэнжээхэ эгээл харюусалгатай зорилгонууд манай урда табигданхай байна. Тиимэдэ үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэжэ, адуу малаа улам бүри олошоруулха хэрэгтэ бүхы колхозниггуудые элсүүлэн, тэдэнэрэй дундахи социалистическэ мүрысөөе боложоор хүтэлбэрилхэ болон түрүүшүүлэй дүршэлые бүгэдэндэ нэбтэрүүлхэ мэтын хэмжээ ябуулгануудые партийна организаци толгойлхо уялгатай.

Д. ЦЫБИКОВ, Яруунын аймагай Карл-Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна организацийн секретарь.

Гахай бүриһөө—10 поршоонхо

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гахайшан Матрёна Алексеева гэгшэ гахай үсхэбэрилхэ түсэбые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхын түлөө 1945 ондо горьтойхон оролдолго гаргаһан байна. Тиигэжэ энэ оной 10 һара соо 6 гахайһаа тус бүридэнь 10 поршоонхо абаад, нэгэшье хоролтогүйгөөр тэнжээһэн байха юм.

Эхэ гахай ба поршоонхонуудые хоролтогүйгөөр ба тобир тарганаар ондо оруулхын зорилгоор, нүхэр Алексеева үдэр һүнигүй хүдэлмэрилжэ, али болохо аргаяа хэрэглэһэн байна. Гахайнуудые харууһалха, эдеэлүүлхэ, уһалха мэтын гүрим журамые имагта зүбөөр сахижа шадаһанайнь ашаар, энэ жэлдэ нүхэр Алексеевагай харууһалдаг гахайнууд хоролтодо ороогүй байха юм.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй эхилхэтэй хамта, Матрёна Алексеева болбол колхозой правлениин дурадхалые хүлеэнгүй гахайн байра байдалые өөрөө заһабарилжа захатаа бэлэй. Тиин, гахайн бүхы байранuудые һайнаар заһабарилжа дүүргээ һэн.

Гахайнуудые олошоруулан үсхэбэрилхэ хэрэгтэ үнэн сэхээр оролсоһон Матрёна Алексеева Заиграйн аймагай малажалай выставкэдэ хабаадалсажа, гурбадахи зэргын диплом абаа.

Түрүү гахайшан Алексеевагай хүдэлмэриин дүршэлые халан абажа, энээнтэй зэргэшэхын түлөө Заиграйн аймагай бүхы гахайшад тэмсэхэ уялгатай.

А. ЛИПУНОВА.

Һайн жэшээ харуулба

Дутхен Бодиева гэгшэ дүршэлтэй бэрхэ һаалишан юм. Энэ нүхэр Курумканай аймагай Дыренскэ сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна ферма дээрэ хүдэлмэрилһөөр 8 жэл болобо. Тиихэ зуураа, нарай малые харууһалха, һү һааха талаар илангаяа ехэ шалабаритай болоо.

1945 ондо үлэмжэ һайнаар хүдэлмэрилжэ һүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ илаба. Бүхы үнеэдээ ороондо оруулжа шадаһанай ашаар 23 үнеэ түрүүлжэ, тугалнуудыень бүрин бүтэнөөр тэнжээһэн байха юм. Мүнөө нүхэр Бодиевагай харууһалжа байһан үнеэд ба буруунууд зун-намарай бэлшээри дээрэ таргалһан хэмээ алдаагүй байна. һаамхай үнеэн бүриһөө 400 литрын оронд 450 литр һү һаажа, түсэбөө нилээдгүй үлүүлэн дүүргээ.

Түл абаха ба һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө нүхэр Бодиева ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон нэгэ тугал ба пентнерһээ дээшэ һү абаһан байна.

Фермын түрүү һаалишан Дутхен Бодиева 1945—46 онуудай адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые хаһа саг соонь һайн шанартайгаар үнгэргөө һэн. Тэрэнэй ашаар, малайнь байра байдал урин дулаан ба һаруул сэбэр байха юм. һайн харууһан ба дулаан байра байдалаар хангагдаһан үхэр малынь үдэртөө садатараа бэлшэжэ ерээд, һүниндөө тэнижэ хонодо. Нүхэр Бодиева ерэхэ жэлдэ бүхы үнеэдыень барагиинь түрүүлжэ, т[illegible], һү һааха бүрин бүтэнөөр тэ[illegible]хэ, түсэбөө бүр[illegible]ээр үлүүлэн дүүр[illegible] гэхэ [illegible]а абанхай.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Специалистын зүбшэл

Үбэлэй сагта үбһэ тэжээлээ гамтайгаар гаргашалха

Үбһэ тэжээлые наринаар ба гамтайгаар гаргашалжа, үхэр малые зүбөөр эдеэлүүлхэ гэдэшэ республика дотор малажалые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб амжалтатай һайнаар дүүргэхэ шухала хэмжээ ябуулганууудай нэгэниинь болоно.

Бурят-Монголой архэ байдалда адуу малаа харууһалха, тэжээхэ ябадалда угаа харюусалгатай ба хүбэгтэй бэрхэ сагынь үбэлэй хүйтэн болоно.

Үнгэрэгшэ жэлдэ республикын олонишог колхозууд адуу малаа ондо оруулхаар бэлэдхэл хэхэ асуудалнуудта хүсэд анхаралаа табяагүй ба үбэлэй сагта бардам хүрэмөөр үбһэ тэжээл хаһа саг соонь бэлэдхээгүй байшоо. Тэрээн дээрэһээ эдэ колхозуудта үхэр малынь хангалтагүй муугаар ондо ороһон байна. Тиимэ малаа адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэгдээгүй ба зарим колхозуудта гарза хоролто болоһон байгаа.

Энэ жэлдэ республикын олонишог колхозуудта үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэб муугаар дүүргэгдэһэн хадаһь поли дээрэ байһан һолоомо, михииные хүсэд суглуулжа хэрэглэхэ шухала. Үбэлэй сагта үхэр малаа эдюулхэ үбһэ тэжээл хүсэд бэлэдхэгдэнгүй байгаа һаа, тэрэниие тон шаламараар, гамтай наринаар гаргашалха хэрэгтэй. Эртээнһээ болможолжо зохёоһон түсэбгүйгөөр тэжээлые хамаагүйгөөр гаргашалжа болохогүй, колхоз бүхэн тэжээлэй баланс зохёожо үбһэ тэжээл гаргашалха түсэб табиха ёһотой. Ямар тэжээлые хэзээ, ямар малда эдюулхэ байһыень тодорхойгоор тогтоохо болоно. Иимэ тодо һонор түсэб табяад байхадаа, үбһэ тэжээл зүбөөр гаргашалхын хойноһоо нарин нягта хиналта табиха арга олгохо байна. Үбһэ тэжээл хэрэглэхэ календарьна түсэб зохёогоод, тэрэниие нарин һайнаар дүүргэжэ байбал бүхы үбэлжэлгын үе соо адуу малаа таһалдалгүй нэгэ жэгдээр эдеэлүүлхэ ябадалые хангажа шадаха ушартай. Зүбөөр зохёогдоһон тэжээлэй түсэбтэй болоод байбал, хабар үнеэдэй тугаллаха, хонинной хурьгалха тон харюусалгатай үедэ муу шанартай үбһэ тэжээл үлэдэг гү, али оройдоошье дуусаад байдаг тиимэ ушарнууд гарахагүй болоно.

Тэжээлэй баланс болон түсэб зохёожо байхадаа, үхэр малай һүрэгые һара бүридэ хэды мал түрэхэ байһыень, хэды шэнээн һү һаагдаха ба амитын шэгнүүр нэмэхэ байһыень харалсаха шухала. Мүн хэды хоногто адуу малдаа үбһэ тэжээл эдюулхэ байһанаа тооложо гаргаха хэрэгтэй.

Календарьна түсэб зохёохдоо элдэбын тэжээлнүүдые һэлгүүлэн эдюулхэ ябадалые зүбөөр тогтоохо шухала. Һолоомо, михиинэ, бургааһа намаа гэхэ мэтын шэмэ багатай тэжээлнүүдые адуу малһаа продукциие ехээр абахагүй байһан сагта эдюулхэ хэрэгтэй. Тэрээнһээ гадна, тиимэ шэмэ багатай бүдүүн тэжээлые хашараг гунжа ба хүдэлмэридэ ябадалгүй сарнууд гэхэ мэтын аша шэмэ үгэдэггүй малда эдюулхэдэ болоно.

Адуу малай олоороо түрэжэ байһан сагта, мори унаагай хүндэ хүдэлмэри хэжэ байһан үедэ, үнеэдһээ һү ехээр һаажа байһан сагта шэмэтэй һайн тэжээлээ эдюулхэ хэрэгтэй. Тиимэ сагуудта һайхан үбһэ, концентрат, шэмэтэй тэжээлнүүдые эдюулхэ зэргэтэй. Иимэ гүрим тогтоогоод байбал үбһэ тэжээлые нэгэ жэгдээр гаргашалжа, адуу малһаан ашаг шэмэ ехээр абаха аргатай болохобди.

Үбһэ тэжээлые малда һэлгүүлжэ, үгэхэдэ ехэ зохистой байдаг юм. Харбээ колхоздо турнепс ба силос бии байгаа юм һаань түрүүлэн турнепс ба һүүлээрынь силос эдюулбэл зохихо байна. Ушарынь хадаа турнепсые үни удаан саг соо хадагалха болоо һаа, гутаха байна. Тиихэдэ силос гэдэшэ һайнаар дарагдажа хушагдаһан байбал нилээд үни удаан саг соо гутангүй хадагалагдажа шадагдаха юм.

Үбэлэй сагта үбһэ тэжээлые гамтайгаар гаргашалхын тулада тэрэниие малда эдюулхынтээ урда тээ һайса болбосоруулжа бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Хара таряанай һолоомо шэнги бүдүүн тэжээлые хэршэжэ жэжэ болгоод дэбтээхэ, извесколхо досооһоонь халааха гэхэ мэтын ажал хэхэ шухала. Тиигээд байбал амта шэмэнь һайн боложо малд тэжээлтэй байдаг юм. Бургааһа намаа гэхэ мэтын тэжээлые мүн тиигэжэ бэлэдхээд эдюулхэ хэрэгтэй.

Тиихын тулада нэгэ сантиметрһээ бүдүүн бэшэ өшэтэй намаануудые бэлэдхэхэ болоно. Тиигээд тэрэниие һолоомо гү, али силос хэршэдэг машинаар 0,4—0,5 сантиметрһээ ута бэшээр хэршэжэ жэжэ болгохо байна. Тиигэжэ хэршэһэн бэеэрээ хайрсагууд гү, али торхонууд соо хэжэ 10 час тухай дэбтээхэ хэрэгтэй. Баһа хэршэһэн намаае хэршэгдэһэн үбһэ һолоомотой гү, али михиинэтэй холижо хуудхаад дээрэһээнь концентрат нэмэжэ, үшөө бүлеэн байхадань малда эдюулбэл бүри һайн байха.

Орой сабшагдаһан хулаһые мүн лэ тиигэжэ бэлэн болгожо эдюулхэ хэрэгтэй. Тэрэниие жэжэ болгожо хэршээд халуун уһан соо дэбтээхэ шухала. Иигэжэ бэлэн болгоод байбал үхэр мал тэрэниие эдихэ дуратай байдаг.

Үбһэ тэжээлые гамтай наринаар гаргашалха хэрэгтэ угаа шухала асуудал болбол адуу малда эдюулхэ тэжээлые зүбөөр хубаарилжа үгэхэ ябадал болоно. Үхэр мал бүхэн тэнхээ тамираа гээхэгүйн тулада ба һайн шанартай продукци элбэг ехээр үгэжэ байхын тулада шухала хэрэгтэ шэмэтэй шүүһэтэй тэжээл эдижэ байха ёһотой. Тиимэ хадань мал бүхэнэй бэеын шэгнүүр ба тэрэнэй ашаг шэмэ хэр зэргэ үгэдэг байһыень харалсажа тэжээл үгэхэ шухала.

Адуу малые заабол хобтонууд сооһоо эдеэлүүлхэ хэрэгтэй. Тиигээд байбал үхэр мал үбһэ тэжээлые урижэ бутаргангүй дууһан эдидэг байна.

Зунай сагта бэлэдхэһэн үбһэ тэжээлые колхозой бухгалтери дансада оруулжа бэшээд, һайнаар хаража хадагалжа байха хүнэй харюусалгада тушаажа үгэхэ ёһотой. Колхозой түрүүлэгшын гү, али тэрэнэй найдалгатын гараа табиһан бэшэлгын ёһоор үбһэ тэжээлые фермэдэ гаргажа үгэжэ байбал һайн байха. Тиимэ нарин нягта тоо бүридхэл табяад байхада үбһэ тэжээл зүбөөр ба гамтайгаар гаргашалагдажа гутаха муудаха ба хулгайда орохо ябадал үзэгдэхэгүй.

Адуу малые тобир тарганаар ондо оруулхын тулада үбэлдөө бэлшээхэ ябадалые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Тиигээд байбал, үргэн ехэ бэлшээриин газарай хагда малда эдюулжэ үбһэ тэжээлые алмаха аргатай болохобди.

Үбэлэй сагта үхэр малаа бэлшээхын тулада юу хэхэ хэрэгтэйб гэбэл. бэлшээриин газарые олохо, мүн тэндэ малдаа эдюулхэ бүдүүн тэжээл хаһа саг соонь бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Тэрээнһээ гадна, адуу малайнгаа байха үбэлэй байра байдал, малшадай гэр байра дулаанаар түхеэрэхэ, тэдэниие дулаан хубсаһа ба эдихэ уухa юумээр хангаха шухала. Бэлшээриие шалажа олохолоо хагда ехэтэй аад, үбэлдөө саһа хүртэ дарагдадаггүй тиимэ газарые олохо хэрэгтэй.

Бэлшээридэ ябажа байһан малай байра дээрэ үбһэ тэжээл эртээнһээ зөөжэ абаашаха хэрэгтэй юм. Тиихэдээ нэгэ моридо 8 центнер, нэгэ үхэртэ 6 центнер ба хони ямаан бүхэндэ нэжээд центнерһээ доошо бэшэ нөөсэтэй байха шухала. Тэрэ үбһэ тэжээлые тон түрүүн шадал муутай малда ба саһан шуурганай болоходо бүхы малдаа эдюулжэ байха болоно. Тэрэшэлэн бэлшээриин газар дээрэ малай һайн уһалуури байха ёһотой.

Бэлшээридэ ябаха адуу малай һүрэгүүдые хэр олоор бүридхэхэ юм гэбэл: эхэ хонид 300—500 толгой; залуу хонид 500—700 толгой, өрьеүүд 200 толгой; эбэртэ бодо мал 120 толгой хүртэр байха жэшээтэй. Үбэлэй бэлшээридэ нэгэ наһатай буруун, һаамхай үнеэд ба үүлтэртэ буханууудые гаргажа болохогүй.

Адуу моридой һүрэг тухай хэлэхэ юм болоо һаа, ажал хүдэлмэридэ ябадаг морид. орой унагалһан гүүд, үүлтэртэ азарганууд фермэ дээрэ үлэхэ байна.

Эды шэнээн толгой малаар бүридхэһэн һүрэгүүдые 3—4 хүн хаража байха болоно. Тэдэнэй дундаһаа нэгэ хүниие колхозойнь правлени бригадир болгожо адуу малайнь бүрин бүтэн байхын түлөө харюусалгые даалгажа үгэхэ ёһотой.

Тиимэ болохолоороо үбһэ тэжээлые гамтай наринаар гаргашалха ба бургааһанай намаа, худһа ожорһо гэхэ мэтын нэмэлтэ тэжээлнүүдые эдюулхэ, үбэлэй сагта адуу малые шадамар һайнаар бэлшээхэ гэдэшэ энэ жэлдэ малай үбэлжэлгые амжалтатай һайнаар үнгэргэжэ, республика дотор адуу малай тоо толгойе олошоруулан үсхэхэ ябадалда туһа нэмэри болохонь дамжаггүй юм.

Т. ОМЕЛЬЧЕНКО,—доцент, Бурят-Монголой зооветинститудай директор.

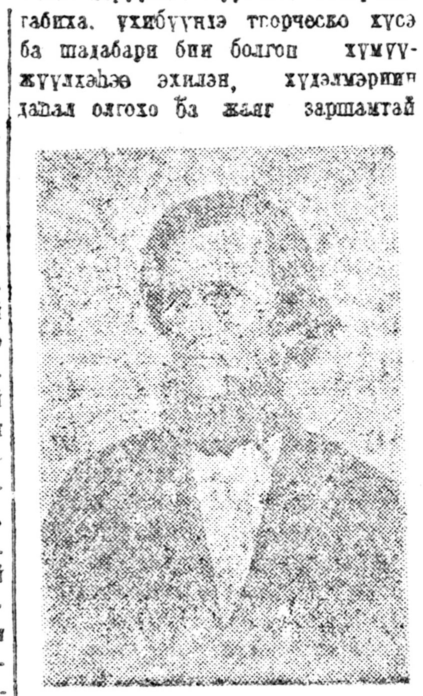
ОРОДОЙ АГУУЕХЭ ПЕДАГОГ К. Д. УШИНСКИЙ

(Наhанhаа нүгшэhэнhөө хойшо 75 жэл болоhоной ойдо)

Ородой агууехэ педагог, түрүү ба болбосоронгы ородой педагогическа эрдэм наукын үндэhэ hуурине тодхогшо, арад зоной гэгээрэл болбосоролой түлөө сусаршагүйгөөр тэмсэгшэ Константин Дмитриевич Ушинский гэгшэ 1824 ондо, Тула городто балай баян бэшэ помещигэй бүлэ соо түрэhэн байгаа. Новгород-Северскэ гимназиие дүүргээд, Ушинский болбол Московско университедэй юридическэ факультедтэ hуража, тэрэниие 1845 ондо амжалтатай hайнаар дүүргэhэн юм.

Московско университедые дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр, Ушинский болбол Ярославска юридическэ лицейдэ профессорэй тушаал хэжэ байhан аад, хаанта засагай гэгээрэлэй министерствын харшс хара үзэлтэй директивүүдые дүүргээгүй байhанайнгаа түлөө 1850 ондо тэндэhээ гаргагдаhан байгаа. Удаадахи табанжэл соо Ушинский ажалгүй ябажа, хохидол ядарал үзэhэн байна. Арай гэжэ, 1855 ондо Гатчинскэ ба удаа тээнь Смольнын институдуудта хүдэлмэрилжэ, педагогическа ажалдаа тэхэрээ hэн.

Бури тиихэ сагта Ушинский гайхамшагта педагогууд-теоретигүүдэй зэргэдэ орожо дэбжэhэн байгаа. Теэд Ушинскиин болбосоронгы педагогическа ажал ябуулхадань Смольнын институдай зүгhөө дайсан харшаар хандалаг болжо, 1862 ондо Константин Дмитриевич педагогическа ажалаа орхихо баатай болоо hэн. Тиигээд саашаа юун болооб?

К. Д. Ушинский хилын саана ошожо, тэндэ баруун-европейскэ hурган хүмүүжүүлгын теори ба практикые тон анхаралтайгаар шэнжэлжэ үзэбэ. Түрэhэн оронойнгоо ба хилын саанахи hурган хүмүүжүүлгын туршалгануудые бүридхэжэ байхадаа К. Д. Ушинский болбол тэрэ сагта тон түрүү ородой национальна hургуулиин системые, үг заалаай ородой педагогикые бии болгоhон байха юм.

Творческо хүсэнэйнгөө түлэг бадаржа байхада, хаанта засагай гэгээрэлэй министерствын зүгhөө хашалан үзэжэ, туберкулёз үбшэнхэ нэрбэгдээд айхабтар ехээр зобожо, К. Д. Ушинский 47 наhатай болоод ябатараа, 1871 оной январиин 3-да, наhанhаа нүгшэhэн байгаа. Сагhаа урда нүгшэhэн болобошье, үгаа баян педагогическа эрдэм наукын дээжые үг залгамжалуулан орхиhон байна.

Ушинский болбол Эхэ оронойнгоо дүлэтэ шударгуу патриот байhан халаа, арад зондоо инаг дуратай байhан юм. Ушар иимэhээ, арад зоной hургуули дэлгэрүүлхэ гээшэ тэрэнэй гол заршамынь болоhон байгаа. Ушинский hурган хүмүүжүүлгын национальна системын түлөө тэмсэхэ зуураа, баруун-европейскэ педагогикодо бии байhан хамаг бүхы үнэтэй юумые тон наринаар шүүмжэлэн абажа хэрэглэбэ, зүгөөр бүхы хүн түрэлтэнэй педагогико болохо hанаатай байhан немецкэ националистическэ педагогикые тон зүбөөр ба эрид шангаар критикэлhэн байна. Немецкэ hургуулида ба немецкэ педагогикодо зандажа айлгажа hургаха ябадалые Ушинский хүрсөөр хаража критикэлбэ. Тиихэдээ иигэжэ бэшээ hэн:

«Немецкэ системые хэды ехээр hайхашааhан байгаашье hаа... бидэнэр тэрэниие өөрынгөө ажабайдалда асархагүй байнабди... Германи тэрэ муу мэхэтэйгээр зохёоhон педагогикоёо яахаhаа-янаб саашаа... Тэрэнэй үбшэншье, тэрэнэй эмшье бидэндэ хэрэггүй»...

Ородой педагогикын түүхэ-томорто Ушинскиин нимагта ехэ габьяань юу байнаб гэхэдэ: тэрэ халаа hурган-хүмүүжүүлхэ ородой национальна системые бии болгоhон ородой национальна педагогикын үндэhэ hуури тодхоhон байнабшуу.

«Бээ тоологгүй хүн байдаггүй байhантал адли, Эсэгэ орондоо дурагүй хүн гэжэ байхагүй юм» гэжэ Ушинский хэлэдэг hэн. Тиимэ халаань, Ушинский болбол hургуулиингаа бүхы hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин гол шухалань түрэлхи ород хэлэ ба литературые шудалха ябадал болохо ёhотой гэжэ тоолодог бэлэй. Ушинский болбол түрэлхи ород хэлэн гээшэ угаа ехэ hуралсалай ба хүмүүжүүлгын удхатай юм гэжэ тоолодог байба. Ушар иимэhээ, арад зоной болгохо гэhэн заршамтайгаар зохёогдоhон бүхы hуралсалай үндэhэ hууринда түрэлхи хэлые табиhан байгаа.

К. Д. Ушинский халаа элит юумэ харуулжа hургаха, анхаралаа табиха, үхибүүнэй творческо хүсэ ба шадабари бии болгон хүмүүжүүлхэhээ эхилэн, хүдэлмэриин дадал олгохо ба жаяг заршамтай болгохо хүртэр дидактикын бүхы гол эрилтэнүүдые, hургуулинуудай hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин гол асуудалнуудые зохёоhон байна. hурагшадые тогтууритай ехэ эрхэмтэй болгожо, тэдэниие зоригтой бэрхэ хүнүүд болгожо, амяар-амяараа ажал хэхээр бэлэдхэхэ гэhэн гансал тиимэ зорилготойгоор Ушинский болбол дээрэ дурсагдаhан эрилтэнүүдые hургуулида ба багшанарта табидаг байhан юм.

Ушинский болбол багшанар гээшэ хүүгэдые амяар-амяараа ажал хэхэ ба творческо үүсхэл гаргаха шадабаритай болгохые эридэг байба. «hурагшадай амяар-амяараа ажал хэжэ байхадань, багшань тэрэниие хүтэлжэ ба тэрээндэ хэрэгтэй материал үгэжэ байха зэргэтэй юм. Зүгөөр багшань халаа үхибүүдые анхаралтай болгожо хүмүүжүүлхэ уялгатай» гэжэ Ушинский хэлэдэг байба.

Тиихэ зуураа, багша хүн болбол үхибүүдэй hуража байhан юумэёо hайса шудалха ябадалые түйлаха ёhотой гэжэ хэлээд. эрдэмые hайнаар шудалха гээшэ нюдэн, шэхэн, үнэр ба амта мэдэхэ бүхы органуудай эдибхитэйгээр хабаадалсаhан ябадал дээрэhээ нулыдаха юм гэжэ тэмдэглэдэг бэлэй.

Зүгөөр, Ушинский болбол үхибүүнэй зан абариие, тэрэнэй анхаралайнь тогтууригүй байдагые хараадаа абажа, олон янзын аргаар hургахые, класс соогоо ажалаа ябуулжа байhан шэнжэ тухэлтэй байлгахые, hурагшадай заршамтай байхые эридэг hэн.

Ушинский болбол багша гээшэ үхибүүдтэй эридээр ба жэндээр, зүгөөр яабашье ширүүн хатуугаар хандалха ёhогүй гэжэ заадаг hэн. «hургуули дотор хошон зугаа гаргадаг эрид шанга байдалтай байха ёhотой, зүгөөр эрдэм номдо hураха ябадалые дашдаа зугаа болгохо бэшэ, нялуун бэшэ аад, илдам зантайгаар, хэрээгээр бэшэ аад, үнэншэ зүбөөр, hула бэшэ аад, hайн сэдьхэлтэйгээр, ахир ухаантай бэшээр аад, гуримтайгаар, юрэ хамагай шухалань халаа ухаан бодолтой ажал ябуулха ёhотой» гэжэ Ушинский хэлэдэг бэлэй.

Ушинский болбол hургуулида hураха гээшэ hурагшадта ухаанай ажал болохо байна гэжэ харадаг байба. Тиихын хажуугаар үхибүүдтэ ажал хүүлжэ hургахые эридэг байhан юм. Тиихэ сагта түрэлхиинь аhан шадалаараа ажал хэжэ байгаад, үхибүүдтэ «жаргуулжа байна гээшэбди» гэжэ ямаршье ажалда ябуулангүй хүмүүжүүлдэг байhан заншалые тон буруу байна гэжэ тоолодог hэн. Ушинский болбол үхибүүдые бүри бишыхан байхаhаань хойшо ажал хүүлжэ hургаха шухала гэжэ тэмдэглэдэг байгаа. «Үхибүүн гээшэ тэрэниие hамаарууджа байхадань энэдэг болобошье золтой жаргалтай байдаг бэшэ, харин өөрынгөө бэеые hамаафуулха юумэ хэжэ байхадаа хүлдэг жаргалаг байhыень хүүгэдэй hолиhоо ажаглан хаража байдаг хүн бүхэн мэдэхэ байха» гэжэ Ушинский хэлэдэг hэн. Харбээ үхибүүнэй хэжэ байhан ажалынь тэрээндэ хүшэхүрэгдэхэ ба хашараахагүй байгаа юм hаань, үхибүүн гээшэ ажал хэжэ түрэлхидгөө туhалха ябадалые наадахаhаан үлүүгээр hанаха байна. Тиимэ халаань, бэээрээ ба ухаанаараа ажал хэхэ ябадалые hэлгүүлжэ байха гээшэ hурган хүмүүжүүлгын үндэhэ hууринь болохо ёhотой.

К. Д. Ушинский болбол hурган хүмүүжүүлхэ ажал гээшэ түбэгтэй бэрхэ искусство байна гэжэ хараад, тусхай педагогическа эрдэм hураха айхабтар шухала гэжэ тэмдэглэдэг ба эридэг байhан юм. Ушарынь халаа, багша хүн болбол юрын материал бэрьяд ажал хэхэ бэшэ, харин элдэбын зан абаритай ба наhатай амиды хүнүүдые эрдэмдэ hургаха ёhотой болонобшуу.

Ушинский болбол Россида педагогическа эрдэмдэ hургаха эхи гаргаhан байна. Тэрэ халаа, Россида тусхай педагогическа hургуулинуудай байгуулагдаагүй ябадал огто таарахагүй байна гэжэ тоолодог байгаа. Зүгөөр, дээдэ педагогическа hургуулинуудые бии болгохо тухай Ушинскиин гаргаhан дохёонь дуулдадаггүй байшоо. Гэбэшье, Ушинскиин гаргаhан идеянууд халаа революциин урда тээхи Россиин эхин hургуулинуудта хэрэгтэй багшанарые hургажа бэлдэхэ, багшанарай семинари ба багшанарай институдуудые бии болгохо ябадалые үүсхэhэн байгаа.

Ушинский болбол багша хүндэ айхабтар ехэ эрилтэнүүдые табидаг бэлэй. hурагшын хэхэ юумэ тухай тэрэнэй гаргаhан заабаринууд советскэ педагогикодошье түйлай hонирхолтой байнабшуу. Арадай hурагша болбол арад зондоо дүтэ байха, тэдэнэй дунда культурно-болбосоролой хүдэлмэри ябуулха, улад зоной табиhан бүхы эрилтэнүүдтэ харюусаха ёhотой юм гэжэ Ушинский хэлэдэг hэн. Ушар иимэhээ, арадай hурагша халаа агрокультурын зүйлнүүдыешье хамаадуулан олон янзын эрдэм шудалха ёhотой. Тиимэ халаань, багша хүн болбол түрүү зэргын идеянуудые шудалха, өөрынгөө үеын культурно-болбосоролой дээдэ захадань гаранхай байха зэргэтэй.

К. Д. Ушинскиин педагогическа талаар залгамжалhан юумэнүүд сэгнэхын аргагүй ехэ, тэрэ халаа ород арадай агууехэ культурна залгамжалгын таhаршагүй ехэ хубинь болоно. Бүхы советскэ арад зон болбол ажал хэхэ, эрдэм hураха, амарха тухай арад зоной эрхые баталаhан Сталинска Конституциин ёhоор гүрэнэй засаг түрын эгээн дээдэ орган болохо—СССР-эй Верховно Советтэ hунгалта хэхээр бэлэдхэжэ байхадаа, ородой педагогическа наукын үндэhэ hуурине тодхоhон К. Д. Ушинскиин дурасхаалые тэмдэглэжэ байна гээшэ. Тэрэнэй түрүү зэргын ба болбосоронгы педагогическа идеянууд гансал манай оронтто хүсэд бэелүүлэгдэжэ байна гээшэ.

К. Д. Ушинский амиды байхадаа, арад зоной эхин hургуулинуудые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай, дээдэ педагогическа hургуулинуудые олоор бии болгохо тухай hанажа, горьдожо ябаhан юм. Ородой агууехэ педагог К. Д. Ушинскиин энэ зоригтой горьдолгые хүсэшэнэй хаанта Россида байhан помещик-буржуазна аад, арад зондо харша байгуулалта гээшэ бэелүүлжэ шадаагүй hэн.

Ленин-Сталинай агууехэ партиин ударидалгаар ябажа байhан советскэ арад зон болбол 1917 ондо арад зондо харша хаанта-крепостническа гүрэниие усадхан hалгаагаад, эрдэмдэ hураха ба hурган хүмүүжүүлхэ ябадалые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай агууехэ педагог К. Д. Ушинскиин hанажа хүсэжэ ябаhан горьдолгые бэелүүлжэ, энэ эрдэмдэ hураха хэрэгые үнэхөөрөө арад зоной, бүгэдэ ниитын ба уялгата болгожо шадаhан байха юм.

М. ХАМАГАНОВ—Бурят-Монголой багшанарые hургуулан hургаха институдай директор.

Манай республикын hонин

БАРГАЖАН СОО ТҮРҮҮЛЭГШЭЙ

Баянголой сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ 1945 оной гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр оролсоhон байна. Тиигэжэ бүхы хүдэлмэрэе зүбөөр эмхидхэhэнэй ашаар, Баргажан соо түрүүлэ. Фермын хүдэлмэрилэгшэд 1945 ондо эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб—110 процент, hү hааха түсэб—101 процент, түл абаха түсэб—114,6 процент дүүргэhэн байха юм.

Фермын түрүү hаалишад Дулгар Задуева, Мыдыгма Очирова ба бусад абаhан түлнүүдөө нэтэшье хоролтогүйгөөр тэнжээhэн байна. Нүхэр Задуева малажал дээрэ хүдэлмэрилhөөр 16 жэл болобо. Иимэ олон жэлдэ хүдэлмэрилжэ, мал харууhалха баялиг мэргэжэлтэй болоhон түрүү hаалишан Задуевагай ажал фермын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ үльгэр жэшээ болоно үгэдэг юм. 1945 ондо нүхэр Задуева 11 үнеэ түрүүлээд, түлнүүдыень нэтэшье хоролтогүйгөөр ондо оруулhан ба hү hааха түсэбөө 101 процент дүүргэhэн байна. Тэрэшэлэн Мыдыгма Очирова үхэр малай тоо толгойе олошоруулжа, тэдэнhээ абтаха ашаг шэмые арбидхахын түлөө унтаха үргэhэггүйгөөр тэмсэн. харууhалдаг үнеэд ба бүрүүнүүдаа хоролтогүйгөөр тэнжээhэн, hү hааха түсэбөө болзорhоо урид дүүргэhэн байха юм. Агууехэ илалта түйлагдаhан 1945 он соо иимэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилhэнэй түлөө дээрэ дурсагдагша хоёр hаалишад аймагай малажалай выставкэдэ хабаадалсажа, Баргажанай выставкомой зууршалгаар республиканска выставкомhоо гурбадахи зэргын диплом абаа. Тэрэшэлэн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна фермэ эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ ба hү hааха түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргэhэнэй түлөө аймагай выставкэдэ хабаадалсажа хоёрдохи зэргын диплом мүнгэн шантайгаар абаhан байна.

Дурсагдагша фермын хүдэлмэрилэгшэд агуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые хаhа саг соонь hайнаар үнгэргэhэн байха юм. Фермын бүхы гүүртэ болон заимкануудмалай байра байдалые hайнаар заhабарилhан, үбэлэй түрүүгын хүйтэндэ хэрэглэхэ үбhэ тэжээлэ газаагаа асарhан, түлөө залhаа бэлэдхэhэн байна.

Тиин, энэ фермын хүдэлмэрилэгшэд үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байха юм. Эндэхи малшад агуу малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ барандаа ороо, нэгэшье толгой бодо болон нарай мал хорооhогүйн түлөө бүхы хэмжээнүүдые абажа байна.

Б. ЦЫРЕНОВА.

АНГУУШАД МҮРЫСӨӨНЭ

Торпин аймагай Апагадай сомоной «Красный восток» ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай ангуушад Алтайскэ хизаарай Ойротско областиин ангуушадай зүгhөө Советскэ Союзай ангуушадта бэшэhэн хандалгые хамтынгаа суглаан дээрэ дэмжэн абаад, 1945—46 онуудай намарай ба үбэлэй ангуурнин сагай даалгабариие 250 процентhээ доошо бэшээр дүүргээд, түрэн hайн шанартай продукци үгэхээр социалистическэ уялгануудые абажа, Бүхэсоюзна мүрысөөндэ оролсоhон байгаа.

Мүнөө тэдэнэр абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна. Ангуушан Никита Анисимович Сизов абаhан уялгануудаа 501 процент дүүргэжэ, «Заготживсырьёгой контородо» булганай 8 арhа, шоныи—2, хэрмэнэй—70 ба бусад араатанай 3.508 түхэриг хүртэр сэнтэй арhануудые тушаажа, үндэр амжалтануудаараа суурхаба.

Мүн тэрэшэлэн нүхэр Доржи Жигжитович Жигжитов даалгабариа 478,5 процент дүүргэжэ, 3.350 түхэригтэй сэнтэй ангуудай арhа тушааба.

Залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ тушаа

Коммунистнуудые, илангаяа залуу коммунистнуудые большевистскээр хүмүүжүүлхэ тухай асуудал партийна эхин организацинуудай гол шухала хүдэлмэринь мүн. Энэ халаа шэнэ асуудал бэшэ, харин партийна эмхидхэлэй хүдэлмэридэ гол участогынь болоно тоологдодог байна. Теэд, зарим партийна эхин организацинууд энэ шухала партийна асуудал тушаа хүсэд анхаралаа табидаггүй байhан баримтанууд бии. Мүн манайшье партийна эхин организацида иимэ ушарнууд байhан юм. Коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ тушаа хүдэлмэриин hула байhан дээрэhээ, бүхы парторганизациин хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа, зарим коммунистнуудай жаяг заршамгүй болоhон ушарнууд байгаа.

Партийна хүдэлмэри дээрэ иимэ дутуунуудтай байhанаа бидэнэр мэдэржэ, политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие үг үндэhөөрынь hайжаруулха, эгээн түрүүн залуу коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ тушаа гол анхаралаа табиhан байгаабди.

Манай партийна эхин организаци болбол ехэнхидээ залуу коммунистнуудhаа бүридэhэн байгаа. Тиимэ дээрэhээ, бидэнэр хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие түбхын түрүүндэ, элементарна асуудалнуудhаа эхилhэн байнабди. ВКП(б)-гэй уставые тэдэнэртэ гүнзэгыгээр ойлгуулхаhаа гадна «Партиин гэшүүдэй эрхэ ба уялганууд», «Кандидатска стаж», «Үйлэдбэри дээрэ коммунистнуудай түрүү үүргэ», «Партийна ба гүрэнэй жаяг заршам» гэhэн темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн байнабди. Иимэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэдэ коммунистнуудай эдибхитэй боложо, политическэ hургуулида хабаадалсажа, өөhэдынгөө политическэ-теоретическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ тушаа оролдодог болоо hэн.

Манай олонхи коммунистнууд партиин историтой танилсахые хүсэжэ, политическэ hургуулида ябахамнай гэжэ мэдүүлhэн байгаа. Тиихэдэнь иимэ hургуули нээжэ, тэндэ 21 хүн hуралсахаар бэшүүлhэн юм. ВКП(б)-гэй айком өөрынгөө пропагандистые томилжо, политическэ hургуулиин занятиин расписаниин ёhоор, бүхы коммунистнуудай эдибхитэй хабаадалгатайгаар үнгэргэдэг болоо. Тус hургуулида үзэхэ программаа гурбан hара соо дүүргээд мүнөө зарим коммунистнууднай «ВКП(б)-гэй историин хураангы курсые» өөhэдөө бээрээ шудалха аргатай болобо.

Тиигэбэшье залуу коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри гансахан политическэ hургуулиаар хэгдэхэ бэшэ, харин партийна суглаанууд мүн лэ ехэхэн hургуули тэдэндэ боложо үгэхэ байhыень мэдээжэ. Тиимэhээ партийна суглаануудые тон hайн бэлдэжэ, үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэ хэрэг угаа шухала партийна хүдэлмэриин гол шухала асуудалнуудай нэгэниинь болохонь мэдээжэ.

Партийна организацимнай суглаан ямараар бэлэдхэгдэдэг ба үнгэргэгдэдэг байнаб? Бидэнэр hарадаа хоёр гү, али гурба дахин суглаа алдагүй үнгэргэдэгбди. Суглаан дээрэ хэлсэхэ асуудалнуудтаяа коммунистнуудаа суглаанhаа бүри урда тээ танилсуулдагбди. Харбээ суглаан дээрэ шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ болоо hаа, асуудалда бэлэдхэхэдээ бүхы коммунистнуудаа хабаадалсуулдаг заншалтай болообди. Тиимэhээ түс асуудалые суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэдээ бүхы коммунистнууд эдибхитэйгээр хабаадалсажа, тэрэ асуудалые зүбөөр шиидхэхэдэ тон үнэтэй ба зүб дурадхалнуудые оруулхаhаа гадна, эдибхитэйгээр үгэ хэлэжэ, шүүмжэлгэ нюур харангүйгөөр хэдэг болоо.

Иимэ бэлэдхэлтэйгээр партийна суглаануудые үнгэргэхэдэ коммунистнууд өөhэдынгөө hаналые андалдажа, дутуу дундануудаа илгаруулжа, зүб шиидхэбэри гаргадаг байна. Партийна суглаан дээрэ баталагдаhан шиидхэбэринүүдэйнгээ хэрэгжэлгээр дүүргэлтэ болоно байhаниие сад үргэлжэ шалгажа байхаhаа гадна, удаадахи суглаан дээрэ тэрэнэй дүүргэлтые богонихоноор хэлэжэ үгэдэг байнабди.

Тэрээнhээ гадна коммунист бүхэндэ тодорхой даалгабари үгэдэгбди. Зарим коммунистнууд агитатораар, бэшэнь ханын газетэнүүдэй редактораар хүдэлмэрилдэг байна. Мүнөө СССР-эй Верховно Советэй hунгалтануудта бэлэдхэлнүүдые хэхэдэ олонитэдэ Сталинска Конституци ба hунгуулиин Дүрим, мүн hунгагшадай эрхые ойлгуулха гэхэ мэтын шухала даалгабаринуудые манай коммунистнууд муу бэшээр дүүргэжэ, өөhэдынгөө хүндэтэ уялгануудые бэелүүлдэг болоо. Коммунистнууд болбол хаанашье, ямаршье хүдэлмэридэ, ямаршье газарта байхадаа хододоо түрүү зэргэдэ ябажа, большевистскэ партиин эдибхитэй член ябаха уялгатай.

П. ВАРФОЛОМЕЕВ, Мухаршэбэрэй аймагай Шаралдайн сомоной Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь.

Хоца Намсараев.

hунгагшын баяр

Тунгалаг сагаан жабар
Түнхан хангхинан байба.
Толотой хүхюун үдэрэй
Толон дороhоо бушааба.
Үгэй мүнгэн солбон
Үндэрэй оройг ор хөөрэбэ,
Алтан хурга шэгтэhээр
Арбан тээшээ туяарба.
Тосхон hуурин колхозууд
Торгон тугаар намаалба,
Баяр жаргал угтажа
Бардам омогоор дайланад.
Гэр бүхэн сонхоороо
Гэрэл татан яларжа,
Урин hайхан угалзаар
Урдаа дэлгэжэ дэлгэбэ.
Жаран үетэн аяга
Жэбэр дээгүүр донгилбо
Жабхалан зориг түгэлдэр
Жаргалай дуунууд хангхинаба.
Арбан найман наhанhаа
Ахай төөдэй бултаараа,
Сэлмэг шарайнь сэнгүүхэн,
Сэбэр гоёор хуб алба.
Сэсэн мэргэн багшаяа
Сэдьхэл соогоо хадагалжа,
hунгуулиин үдэхи суглаа гүү
hубаган шамдан алхаланал
Мүнөө февралиин арбанай
Мүшэтэ сэнхир үглөөгүүр
Түрэ засаг hунгаха
Түүхын баяр эхилхэнь.
Үндэр наhа эдлэhэн
Үнэр эсэгэ гэгдэhэн,
Үбгэн баабай түрүүлэн
Үгэ абажа хэлэнэл:
«Эсэгэ совет оромнай
Эгүүридэ мүнхэ мандаг лэ!
Ажалша малша арадни
Сталинай эмаар жаргаг лэ!
Өөрым дэбжүүлhэн кандидат
Үндэр наhатай абаг лэ!
Үнэн мэргэн алхамтаар
Үнэтэй түрэеэ тэдхэг лэ!»
Сэтгэл хоёр нюдэнhөө
Сүбад баяр дуhалуулжа,
Үжам дорюун шагайгаа
Үян зөөлэн бо гохол.
Хэжүүдээ байhан нүхэрэйнгөө
Халуун гарынь адхажа
Хубитайб гэжэ маhалзан
Хоёр хасарынь таалахал.

Багшанар-агитаторнууд

Түнхэнэй аймагай Сагаан-Нуурай сомоной хүсэдбэшэ хүнии hургуулиин 8 багшанар нүхэр Климовиин хүтэлбэри доро «XVII съезд», ПК ... ба Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудта «СССР-эй Верховно Советтэ hунгалтануудые хэхэ тухай Дүримые» ойлгуулха хүдэлмэри эрхимээр ябуулжа байна. Эдэнэр гансахан агитационно-политическа хүдэлмэри ябуулна бэшэ, харин тэрэнэй хажуугаар колхозникуудта урандайханай самодеятельностиин гоё hайхан наадануудые харуулдаг юм.

Энэ эмхитэй коллективтэ нүхэд Цыбикова, Гергенова, Понтишеева, Трифонова ба бусад хабаадалсанад.

Н. РАДНАЕВА.

Франко-Совет[...] худалдаа-наймаа[...] хэлсээн туха[...] Франс Пре[...] агентство бэш[...]

ПАРИЖ, декабриин 29. Франс Пресс агентство иигэжэ дуулгана:

«Москвада Франко-Совет[...] худалдаа-наймаанай хэлсээн[...] табиhан тухай мэдээсэл[...] ехэ hайшаалтайгаар хүлеэ[...] таба. 1944 оной декабри[...] Франко-Советскэ харилтай[...] бэелүүлхэ гэhэн хоёр ара[...] мэдээлгэ гэжэ энээниие т[...] лоно, тэрэ болбол зургаа[...] тья соогоо Франци болон С[...] өөр али боломоор экономи[...] рилсан туhалалсахые х[...] байна.

Дайнай хашарамхи гар[...] оронуудай материальна б[...] нууд болбол худалдаа-на[...] андалдан абалсаха юумэнүү[...] сэдээр дэлгэрхэдэнь үшөө [...] ны саг соо hаад хэхэ бай[...] оронуудай хоорондохи холбо[...] гэдхэхэ, мүн тэрэшэлэн тэ[...] рой дундахи hайн hанаае б[...] ха юм гэжэ Парижда [...] тэмдэглэнэ».

НАРОДОВО КРАЙОВОЙ [...] СЕССИ НЭЭГДЭБЭ

ВАРШАВА, декабри[...] (ТАСС). Мүнөөдэр Народово[...] вой Радын 9-дэхи Сесси [...] Польшын бүхы заха хизаа[...] ерэhэн олон тоото делегату[...] йлшалhаа гадна заседани[...] дипломатическа корпус, м[...] шэлэн польско ба гадаадын [...] налистнууд байлсаа.

Сессиие нээхэ зуураа [...] Б. Берут гэгшэ Народово К[...] Радын hүүлшын заседании[...] шо үнгэрhэн 5 hарын боло[...] олонитын ба политическ[...] тар халуун ажал-ябуулаа[...] рөө. «Манай орон дотор [...] скэ партинуудай, професс[...] союзуудай ба олонитын [...] ганизацинуудай олон съезд[...] лоо,—гэжэ Берут хэлэбэ. [...] hан үе соо Народово Край[...] ын делегатска комиссинуу[...] Радын Президиум имагта [...] тэйгээр хүдэлмэрилээ».

Народово Крайовой Ра[...] тавта элдэб политическ[...] нуудhаа 159 делегат нэма[...] гэжэ Берут тэмдэглэбэ.

Шэнэ делегадуудай шата[...] гаритаа утаhэнэй hүүлээр [...] болбол хэлсэхэ зүйлнүүдые [...] үзэлтэдэ ороо. Премьер-[...] Осубка Моравский гэгшэ [...] хэбэ.

США-гэй ПРЕЗИДЕНТЫН [...] ТҮЛӨӨЛЭЛГЫЕ hУНААХА [...] ХУУЛИ

ВАШИНГТОН, декабри[...] (ТАСС). Дайнай үеэ байh[...] зидентын тусхай түлөөлэлты[...] оной июниин эсэс хүртэр [...] тухай хуулида декабриин [...] Трумэн гараа табиба гэжэ [...] Байшан соносхоо.

Түлөөлэлгые болохысо [...] үшөө саашань hунааха ту[...] рессые Трумэн мэдүүлэ[...] уряална, яаралааб гэхэдэ [...] бол энээн тухай эгээн т[...] хэз эриhтэ хэжэ байнаб [...]

Трумэн болбол Панамс[...] лай ашаглалгые үргэдхэхэ[...] рээнэй аюулгүй байха ту[...] нуудые шэнжэлхэ хуулида [...] лэн гараа табяа.

ГРЕЦИИН ГҮРЭНЭЙ [...] АЛБАХААГШАДАЙ ЗАБА[...]

АФИНЫ, декабриин 29. [...] Үсэгэлдэр үгэрөй нэгэ часа[...] нэй албахаагшадай 24 ча[...] бастовко эхилжэ, хүбо[...] хүлhые дээшэлүүлхэ ба [...] скэ событинуудта хабаад[...] гаргажа хаяха гэжэ захи[...] эрхэ олгоhон конституциин [...] нуудые болюулха тухай эр[...] биhан байна. Энэ забастовк[...] шалтаг hануулгын үхэт[...] Харбээ неделиин турша с[...] эрилтэнүүд хангагдаагүй h[...] рэнэй албахаагшад үнш ул[...] лохо забастовко эхилхээр [...] ба.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСА[...]

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Үнэн) ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-60, зам. редактора—7-88; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни [...] промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03; писем и переводов —6-03 (2 зв.); объявлений 2-64 (2 зв.).

Н—00519. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж [...]